

УДК 026:37]025/2/.61

№ 0120U002094

Інв. №

Національна академія педагогічних наук України
Державна науково-педагогічна бібліотека України
ім. В. О. Сухомлинського
(ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського)
04060, м. Київ-60, вул. М. Берлинського, 9
тел. (044) 583-06-31

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського

_____ Л. Д. Березівська
„_____” _____ 20__ р.

ЗВІТ
ПРО НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ
«ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ОСВІТЯНСЬКИХ БІБЛІОТЕК У
РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА ОСВІТИ»
(заключний)

Керівник дослідження
завідувач відділу,
кандидат наук із соціальних комунікацій

_____ Л. О. Пономаренко
(підпис)

2022

Результати роботи розглянуто вченою радою ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського, протокол від 5 грудня 2022 р. № 14

СПИСОК АВТОРІВ
станом на 31.12.2022

Керівник наукового дослідження, завідувач відділу, канд. наук із соц. комунікацій	_____ (підпис)	Л. О. Пономаренко (реферат, вступ, висновки, рекомендації, наукова продукція)
науковий співробітник (0,5), канд. пед. наук, доцент	_____ (підпис)	О. Є. Матвійчук (частина розд. 1)
науковий співробітник (0,5)	_____ (підпис)	Н. В. Вараксіна (частина розд. 1)
науковий співробітник	_____ (підпис)	О. Л. Гончаренко (частина розд. 1, список наукових праць)
науковий співробітник	_____ (підпис)	Н. Є. Зоріна (частина розд. 1)
науковий співробітник (0,5)	_____ (підпис)	С. Г. Коваленко (частина розд. 1)
науковий співробітник	_____ (підпис)	Н. М. Кропочева (частина розд. 1)
науковий співробітник (0,5)	_____ (підпис)	І. Г. Лобановська (частина розд. 1)
науковий співробітник	_____ (підпис)	Я. М. Ніколаєнко (частина розд. 1)
науковий співробітник	_____ (підпис)	Т. С. Павленко (частина розд. 1)
молодший науковий співробітник (0,5)	_____ (підпис)	С. Т. Бойко (частина розд. 1)
молодший науковий співробітник (0,5)	_____ (підпис)	А. І. Рубан (частина розд. 1)
молодший науковий співробітник (0,5)	_____ (підпис)	Л. М. Смола (частина розд. 1)
молодший науковий співробітник (0,5)	_____ (підпис)	К. Б. Щегельська (частина розд. 1)

РЕФЕРАТ

Звіт про наукове дослідження «Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти» (заключний). 69 с., 172 джерела.

Об'єкт дослідження – інформаційні ресурси мережі освітянських бібліотек МОН і НАПН України.

Мета дослідження – розкриття стратегічних напрямів діяльності мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України щодо формування та використання галузевих інформаційних ресурсів у контексті трансформаційних змін у галузі освіти.

Методи дослідження – загальнонаукові підходи до пізнання (історизму, системний, структурно-функціональний, порівняльний, класифікації, інституційний та діяльнісний), з використанням проблемно-тематичного, історіографічного, бібліографічного методів, методу термінологічного аналізу; методи соціальної комунікації та інформаційного аналізу, аналітичні методи порівняння й узагальнення.

Одержані результати: *уперше* визначено зміст, функції, форми й методи науково-інформаційної діяльності бібліотек закладів ЗСО та запропоновано методику дослідження інформаційних потреб (освітніх, навчальних, дозвіллевих) різних категорій користувачів; *удосконалено* сучасні методи і форми роботи шкільних бібліотек щодо забезпечення інформаційних потреб користувачів, *уперше* виокремлено та досліджено інформаційні сервіси бібліотек закладів вищої освіти; виявлено, зібрано, упорядковано термінологію поняттєвого апарату каталогізування документів (понад 470 термінів із визначеннями); досліджено питання репрезентації досягнень педагогічної науки через призму дисертаційних досліджень, здійснених в Україні за період 1991–2021 рр., за науковими спеціальностями в галузі педагогіки шляхом їх аналітико-синтетичного опрацювання та розкриття змісту; *уперше* введено до наукового обігу систематизовану й упорядковану бібліографічну інформацію щодо ключових проблем розвитку бібліотек закладів освіти, пріоритетів діяльності, напрямів, завдань та основних дій, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері реформування освіти; упорядковано бібліографічну інформацію про науковий доробок академіків О. І. Ляшенка та І. Д. Беха; уточнено й конкретизовано напрями формування інформаційних ресурсів освітянських бібліотек, виокремлено медіаосвітній компонент діяльності сучасних бібліотек закладів освіти тощо; опрацьовано та *вдосконалено* теоретико-методичні підходи до створення інформаційних ресурсів

освітянських бібліотек та їх використання; *набули подальшого розвитку*: дослідження контенту репозитаріїв мережі освітянських бібліотек на рівні формування наборів відкритих даних у руслі дотримання принципів відкритої науки та відповідних метрик; прикладні аспекти функціонування та використання фактографічної бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти».

Наукова новизна результатів дослідження полягає у виявленні тенденцій та особливостей розвитку інформаційних ресурсів освітянських бібліотек.

**ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОСВІТЯНСЬКІ БІБЛІОТЕКИ,
НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ.**

ЗМІСТ

Реферат	3
Зміст	5
Перелік умовних скорочень	6
Передмова	7
Вступ	8
1 Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти	11
1.1 Найістотніші наукові результати	15
1.1.1 Репрезентація досягнень педагогічної науки через призму дисертаційних досліджень, здійснених в Україні за період 1991–2021 рр.....	19
1.1.2 Науково-методична основа діяльності освітянських бібліотек щодо забезпечення інформаційних потреб користувачів із залученням сучасних форм і методів роботи.....	21
1.1.3 Дослідження ключових проблем розвитку бібліотек закладів освіти, пріоритетів діяльності, напрямів, завдань та основних дій, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері реформування освіти.....	23
1.1.4 Теоретико-методичні підходи до створення інформаційних ресурсів освітянських бібліотек та їх використання. Фактографічна база даних «Знаменні та пам’ятні дати у сфері освіти».....	25
1.2 Упровадження результатів наукових досліджень.....	29
Висновки	36
Рекомендації.....	44
Список наукових праць.....	45

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АІБС – автоматизована інформаційно-бібліотечна система

БД – база даних

БЗ – бібліографічні записи

ДГУ – державний гуманітарний університет

ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського

ДПУ – державний педагогічний університет

ДУ – державний університет

ЕБ НАПН України – Електронна бібліотека Національної академії педагогічних наук України

ЕК – електронний каталог

ЗвБДдисертацій – зведена база даних дисертацій

ЗЗСО – заклади загальної середньої освіти

ЗВО – заклади вищої освіти

ІКТ – інформаційно-комунікаційні технології

ІР – інформаційні ресурси

ЛОНПБ – Львівська обласна науково-педагогічна бібліотека

МНПБ – Миколаївська науково-педагогічна бібліотека

МОН України – Міністерство освіти і науки України

НАПН України – Національна академія педагогічних наук України

НПУ – національний педагогічний університет

НУ – національний університет

ОШПО – обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

IFLA – Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ

ПЕРЕДМОВА

У звіті представлено результати НД відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів з теми «Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти», яке здійснювалося протягом 2020–2022 рр. у три етапи дослідження: констатувальний (2020); аналітико-синтетичний (2021) та узагальнювальний (2022). Вагоме місце в науковому дослідженні приділено вивченню, аналітико-синтетичному опрацюванню національного й вітчизняного досвіду генерації інформаційних ресурсів, визначенню інтелектуального потенціалу науково-інформаційної діяльності освітянських бібліотек. Зазначені завдання визначено й деталізовано в Технічному Завданні на наукове дослідження. Актуальність дослідження обумовлена необхідністю нових організаційних, теоретичних, методичних та технологічних засад формування бібліотечно-інформаційних ресурсів і створення відповідних методів доступу до них користувачів.

ВСТУП

Бібліотеки як складова частина інформаційного ресурсу країни відіграють важливу роль у науково-інформаційному забезпеченні інноваційного розвитку суспільства, поступово стаючи ефективною ланкою між глобальними масивами інформації та сучасним користувачем. Тенденції сьогодення вимагають від книгозбірень нових організаційних, теоретичних, методичних та технологічних засад формування бібліотечно-інформаційних ресурсів і створення відповідних методів доступу до них користувачів. Освітянські бібліотеки України як ресурсні центри галузі та вагомий складник національного інформаційного простору відіграють важливу роль у науково-інформаційному супроводі наукових досліджень та освітнього процесу в закладах освіти, виконуючи лише їм притаманні функції кумуляції, збереження й використання документованих знань. Особливу увагу необхідно спрямовувати на пошук оптимальних методичних і методологічних рішень, які сприятимуть формуванню бібліотечно-інформаційних ресурсів і використанню відповідних методів доступу до них.

Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського (далі – ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) належить провідна роль у системі науково-інформаційного забезпечення національної освіти: установа володіє потужними базами даних, надає вільний і необмежений доступ до світових інформаційних мереж та банків даних, є провайдером великої кількості різноманітних інформаційних послуг.

Актуальність дослідження обумовлена необхідністю перегляду стратегії діяльності освітянських бібліотек України щодо формування та використання інформаційних ресурсів, упровадження нового спектра інформаційних послуг, посилення ролі освітянських бібліотек у процесах реформування освітньої галузі. Дослідження спрямоване на конкретизацію і реалізацію цілей та завдань, що визначаються Середньостроковим планом

дій уряду до 2020 р. щодо розвитку людського капіталу (ціль 3), де особливу увагу приділено формуванню та реалізації ефективної політики у сфері освіти та науки, та Цілей сталого розвитку, яких на сьогодні дотримуються всі країни світу. У травні 2013 р. уряд України схвалив Стратегію розвитку інформаційного суспільства в Україні до 2020 р., яка визначає мету, базові принципи, стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні, завдання, спрямовані на їх досягнення. На поглиблення процесів цифровізації освітньої сфери спрямовані укази Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», «Про Стратегію людського розвитку» тощо. Розвиток таких складників Стратегії розвитку інформаційного суспільства, як електронна освіта, електронна культура, електронна демократія, передбачає активну участь бібліотек у їх реалізації. Узгоджуючи свої пріоритетні напрями розвитку із цими документами та законами, постановами і розпорядчими документами щодо розвитку та реформування сфери освіти та науки, підвищення якості освіти в Україні, мережа освітянських бібліотек МОН і НАПН України здійснює супровід освітнього процесу шляхом формування цілісного національного інформаційно-освітнього середовища. Забезпечення оптимального рівня бібліотечно-інформаційного супроводу освіти потребує підвищення ефективності функціонування різних бібліотечних та інших документно-інформаційних систем, що ускладнено спочатку наслідками пандемії Covid-19, а надалі воєнним станом.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що використання матеріалів методичного і практичного посібників, довідників, бібліографічних покажчиків, електронного ресурсу, фахових статей сприятиме вдосконаленню діяльності освітянських бібліотек різних видів, підвищенню якості створюваних ними інформаційних ресурсів та інформаційних сервісів і послуг, поглибленню знань бібліотечних працівників та підвищенню їхньої професійної кваліфікації, інтенсифікації

науково-дослідної діяльності шляхом створення галузевих інформаційних ресурсів для пошуку й використання наукової інформації.

Метою наукового дослідження є розкриття стратегічних напрямів діяльності мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України щодо формування та використання галузевих інформаційних ресурсів у контексті трансформаційних змін у галузі освіти.

Для досягнення **мети** дослідження (на третьому етапі) було визначено такі **завдання**:

узагальнення результатів дослідження стану інформаційних ресурсів бібліотек навчальних закладів і визначення пріоритетних напрямів формування та використання ІР;

узагальнення сучасних методів і форм роботи освітянських бібліотек щодо забезпечення інформаційних потреб користувачів;

дослідження питання репрезентації досягнень педагогічної науки через призму дисертаційних досліджень, здійснених в Україні за роки незалежності;

виявлення та висвітлення здобутків і визначних подій вітчизняної та зарубіжної педагогічної та психологічної науки й освіти шляхом наповнення фактографічною та бібліографічною інформацією бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти»;

формування і змістове наповнення фактографічної БД «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти»;

дослідження науково-інформаційної та соціокультурної діяльності провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України й НАПН України;

участь у наукових і науково-практичних міжнародних, всеукраїнських і регіональних заходах з питань тематики наукового дослідження.

1 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ОСВІТЯНСЬКИХ БІБЛІОТЕК У РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА ОСВІТИ

Об'єктом дослідження є інформаційні ресурси мережі освітянських бібліотек МОН і НАПН України.

Предметом дослідження є науково-методичне та науково-інформаційне забезпечення діяльності освітянських бібліотек України щодо формування та використання інформаційного ресурсу України з метою подальшого удосконалення пошуку й використання наукової інформації з питань педагогіки та освіти.

Хронологічні межі дослідження – 2020–2022 рр.

Для досягнення мети і розв'язання завдань дослідження було використано і поєднано різноманітні дослідницькі **методи**: загальнонаукові підходи до пізнання (історизму, системний, структурно-функціональний, порівняльний, класифікації, інституційний та діяльнісний), з використанням проблемно-тематичного, історіографічного, бібліографічного методів, методу термінологічного аналізу; методи соціальної комунікації та інформаційного аналізу, аналітичні методи порівняння і узагальнення, а також бібліотечно-соціологічні методи дослідження наукових потреб користувачів ресурсами та побудови системи й показників розвитку ресурсів галузевих бібліотек. Завдяки застосуванню термінологічного методу стало можливим уточнення поняттєвого апарату дослідження. Соціокультурний підхід до вивчення інформаційних ресурсів освітянських бібліотек сприяв визначенню місця, ролі та перспектив їх розвитку. Арсенал емпіричних і теоретичних методів дав змогу узагальнити й обґрунтувати сутність, принципи, структуру науково-інформаційної діяльності бібліотеки та виявити форми, методи доступу до документальних ресурсів.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в отриманні *нового цілісного та систематизованого знання про інформаційні ресурси мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України* із застосуванням різноманітних дослідницьких методів: проблемно-тематичного,

історіографічного, бібліографічного методів, методу термінологічного аналізу, методів соціальної комунікації та інформаційного аналізу, аналітичних методів порівняння і узагальнення; уточнено зміст поняття «інформаційні ресурси» в руслі їх створення, продукування, зберігання та поширення; розглянуто типи й види інформаційних ресурсів; структурно-змістовий склад інформаційних ресурсів бібліотек закладів освіти викладено за типами й видами видань, що формуються згідно до вимог концепції Нової української школи; схарактеризовано інформаційні ресурси; основні джерела освітньої, наукової інформації, джерела комплектування фонду електронних ресурсів розглянуто в руслі створення власних локальних та інстальованих баз даних і мережевих електронних ресурсів віддаленого доступу.

Одержані результати

Уперше визначено зміст, функції, форми й методи науково-інформаційної діяльності бібліотек закладів ЗСО та запропоновано методіку дослідження інформаційних потреб (освітніх, навчальних, дозвіллевих) різних категорій користувачів; *удосконалено* сучасні методи і форми роботи шкільних бібліотек щодо забезпечення інформаційних потреб користувачів, *уперше* виокремлено та досліджено інформаційні сервіси бібліотек закладів вищої освіти; досліджено питання репрезентації досягнень педагогічної науки через призму дисертаційних досліджень, здійснених в Україні за період 1991–2021 рр., за науковими спеціальностями в галузі педагогіки шляхом їх аналітико-синтетичного опрацювання та розкриття змісту; *уперше* введено до наукового обігу систематизовану та упорядковану бібліографічну інформацію щодо ключових проблем розвитку бібліотек закладів освіти, пріоритетів діяльності, напрямів, завдань та основних дій, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері реформування освіти; уточнено й конкретизовано напрями формування інформаційних ресурсів освітянських бібліотек, виокремлено медіаосвітній компонент діяльності сучасних бібліотек закладів освіти тощо; опрацьовано та *вдосконалено* теоретико-методичні підходи до створення інформаційних ресурсів освітянських

бібліотек та їх використання; *набули подальшого розвитку*: дослідження контенту репозитаріїв мережі освітянських бібліотек на рівні формування наборів відкритих даних у руслі дотримання принципів відкритої науки та відповідних метрик; прикладні аспекти функціонування та використання фактографічної бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти».

За результатами дослідження підготовлено й опубліковано **172** наукові праці: монографії (3), довідники (3), енциклопедія (1), словник (1), бібліографічні покажчики (5), та статті (33): із них у виданнях, що індексуються у Web of Science – 2, у фахових наукових – 19, у наукових, що індексуються іншими наукометричними базами – 12; у ЗМІ – 15; тези та матеріали конференцій – 95, електронні ресурси – 11; бібліографічні списки – 5. Опубліковано, розповсюджено й упроваджено планову наукову продукцію: три довідники «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020», «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2021», «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2022», словник «Каталогізування документів: короткий термінологічний словник», два біобібліографічних покажчики «Олександр Іванович Ляшенко: до 70-річчя від дня народження» та «Наукові праці академіка І. Д. Бега – науково-освітній ресурс з питань психолого-педагогічного розвитку особистості», науково-допоміжний бібліографічний покажчик «Дисертації з питань освіти (1991–2021 рр.)», методичні рекомендації «Сучасні форми і методи забезпечення інформаційних потреб користувачів освітянських бібліотек». Розпочато упровадження науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Бібліотека в інформаційно-освітньому середовищі» та практичного посібника «Інформаційні ресурси бібліотек закладів освіти: формування та використання», електронного ресурсу – фактографічної бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти».

Результати наукового дослідження висвітлено під час участі у **134** науково-практичних заходах, зокрема міжнародних: конгресах (4), симпозіумах та форумах (6), конференціях (44), з них зарубіжних (16); всеукраїнських: конференціях (12), читаннях (5), семінарах (19), круглих столах (10), звітних науково-практичних конференціях ДНПБ (3) та інших заходах (24). Було проведено 7 онлайн-заходів, включених до Плану роботи НАПН України.

Відповідно до технічного завдання і тематичного плану на 2022 р. здійснювався третій узагальнювальний етап дослідження, який передбачає представлення результатів дослідження стану інформаційних ресурсів бібліотек навчальних закладів і визначення пріоритетних напрямів формування та використання ІР; узагальнення сучасних методів і форм роботи освітянських бібліотек щодо забезпечення інформаційних потреб користувачів; виявлення та висвітлення здобутків та визначних подій вітчизняної та зарубіжної педагогічної та психологічної науки й освіти шляхом наповнення фактографічною та бібліографічною інформацією бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти».

1.1 Найістотніші наукові результати

Найістотніші наукові результати, досягнуті в ході проведення дослідження

Уперше: сформовано (дібрано, класифіковано, систематизовано) та схарактеризовано джерельну базу дослідження; досліджено питання репрезентації досягнень педагогічної науки через призму дисертаційних досліджень, здійснених в Україні за період 1991–2021 рр., за науковими спеціальностями в галузі педагогіки шляхом їх аналітико-синтетичного опрацювання та розкриття змісту; узагальнено результати дослідження стану інформаційних ресурсів (ІР) бібліотек навчальних закладів і визначення пріоритетних напрямів їх формування та використання ІР; узагальнено сучасні методи і форми роботи освітянських бібліотек щодо забезпечення інформаційних потреб користувачів. У цьому розрізі проаналізовано стан наукового осмислення досліджуваної проблеми; узагальнено практичний досвід освітянських бібліотек України із забезпечення інформаційних потреб користувачів; висвітлено форми й методи забезпечення інформаційних потреб користувачів шкільних бібліотек. Аргументовано, що шкільна бібліотека формами та методами своєї діяльності реалізує принцип рівного доступу до здобуття повної загальної середньої освіти своїм користувачам; досліджено інформаційні сервіси бібліотек закладів вищої освіти, зорієнтовані на забезпечення інформаційних потреб користувачів. Встановлено, що сучасні тенденції розвитку інформаційних сервісів освітянських бібліотек свідчать про перенесення акцентів з формування бібліотечного фонду до дедалі більшого врахування досвіду користувачів (клієнтського досвіду) та розмаїття форм і методів забезпечення інформаційних потреб користувачів; виявлено та висвітлено здобутки й визначні події вітчизняної та зарубіжної педагогічної та психологічної науки й освіти шляхом наповнення фактографічною та бібліографічною

інформацією бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти»; *узагальнено* статистичні показники щодо сукупного інформаційного ресурсу та його використання, інформаційно-бібліотечного обслуговування, довідково-бібліографічної діяльності, кадрового забезпечення та стану впровадження ІКТ у 65 провідних освітянських бібліотеках (як по окремих провідних освітянських книгозбірнях, так і в мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України загалом), здійснено моніторинг змін за зазначеними показниками, що відбулись у провідних освітянських бібліотеках; *виявлено, зібрано* термінологію поняттєвого апарату інформаційної, бібліотечно-інформаційної сфери України, зокрема щодо процесу каталогізування документів (понад 470 термінів із визначеннями). *Уточнено* категорійно-поняттєвий апарат щодо каталогізування документів з метою сприяння й удосконалення рівня підготовки офіційних, наукових, виробничо-практичних, навчальних, довідкових видань у освітянських бібліотеках різних типів і видів в умовах корпоративної каталогізації; *вперше упорядковано та систематизовано* наявну сучасну термінологію каталогізування документів – поняття й терміни, уніфіковані в Законах України, що регулюють відносини в інформаційній сфері; національних і державних стандартах України; міжнародних стандартах, прийнятих Держстандартом України з бібліотечної, інформаційної та видавничої діяльності й суміжних галузей, а також документів Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ (International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA); *здійснено інформаційний пошук* опублікованих праць О. І. Ляшенка та І. Д. Бега у традиційних та електронних каталогах ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, НБУВ, ЕБ НАПН України, на вебпорталі НАПН України; здійснено науковий аналіз документів за змістовою, хронологічною, типологічною та видовою ознаками; *уперше* систематизовано науковий доробок академіків, публікації за їх науковою редакцією, автореферати здобувачів наукових ступенів кандидатів та докторів наук, які захистилися під науковим керівництвом

вчених, а також публікації та електронні джерела про діяльність науковців; *уведено до наукового обігу* систематизовану та упорядковану бібліографічну інформацію щодо ключових проблем розвитку бібліотек закладів освіти, пріоритетів діяльності, напрямів, завдань та основних дій, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері реформування освіти;

удосконалено: *теоретико-методичні підходи* до створення інформаційних ресурсів освітянських бібліотек та їх використання, зокрема проаналізовано матеріали сайтів бібліотек університетів Німеччини та розглянуто практичні проблеми створення інформаційно-бібліотечних ресурсів з питань освіти та педагогіки; описано визначальні складники змістового наповнення сайтів зазначених бібліотек. Узагальнено напрями формування названих вище ресурсів бібліотек університетів з одноконтурною та двоконтурною структурою. Аргументовано можливі, на рівні локального застосування, варіанти накопичення різнорідних інформаційних ресурсів з питань освіти для користувачів певної категорії; набуло подальшого розвитку дослідження контенту репозитаріїв мережі освітянських бібліотек на рівні формування наборів відкритих даних у руслі дотримання принципів відкритої науки та відповідних метрик, *встановлено* особливості наповнення контенту ІР ЗВО, а саме: генерування краєзнавчих, біографічних матеріалів про відомих педагогів, діячів культурно-освітньої сфери; створення на їх основі інформаційних ресурсів біографічного, культурно-освітнього та краєзнавчого спрямування; *уточнено й конкретизовано* напрями формування інформаційних ресурсів освітянських бібліотек, *виокремлено* медіаосвітній компонент діяльності сучасних бібліотек закладів освіти тощо;

набули подальшого розвитку: *дослідження змісту, форм і методів забезпечення інформаційних потреб* користувачів освітянських бібліотек в умовах дистанційного навчання; узагальнено та удосконалено методичні рекомендації щодо змісту й організації дистанційних сервісів бібліотек ЗВО в умовах воєнного стану та пандемії COVID-19; прикладні аспекти

функціонування та використання фактографічної бази даних «*Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти*»; визначено об'єкти створення записів: персоналії (особи); предмети (книги, події: свята, культурні та історичні віхи); заходи (виставки, конференції тощо); *переосмислено і внесено* дні народження видатних постатей і ювілейні дати подій, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді, формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей; *вперше подано ювілейні дати*, пов'язані з героїчною боротьбою українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності, зокрема, від княжої доби, українських козаків, Українських Січових Стрільців, армій Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки, учасників антибільшовицьких селянських повстань, загонів Карпатської Січі, Української повстанської армії, українців-учених у сталінських концтаборах, учасників дисидентського руху; методика анкетування користувачів шкільних бібліотек з використанням Google Form.

Підготовлено та оприлюднено рукописи 2 виробничо-практичних видань (*методичні рекомендації «Сучасні форми і методи забезпечення інформаційних потреб користувачів освітянських бібліотек»¹*; *практичний посібник «Інформаційні ресурси бібліотек закладів освіти: формування та використання»²*), 8 довідкових видань (*довідники «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020»³*, *«Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2021»⁴*, *«Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2022»⁵*; *словник «Каталогізування*

---

¹ <https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/11/Method Modern forms and methods.pdf>

² http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/Informatsiyeni_resursy_bibliotek-2022.pdf

³ <http://surl.li/dpivq>

⁴ <https://lib.iitta.gov.ua/725712/>

⁵ <https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=31582>

документів: короткий термінологічний словник»⁶; *біобібліографічні покажчики* «Олександр Іванович Ляшенко: до 70-річчя від дня народження»⁷ та «Наукові праці академіка І. Д. Беха – науково-освітній ресурс з питань психолого-педагогічного розвитку особистості»⁸, *науково-допоміжні бібліографічний покажчики* «Дисертації з питань освіти (1991–2021)»⁹ та «Бібліотека в інформаційно-освітньому середовищі»¹⁰).

1.1.1 Репрезентація досягнень педагогічної науки через призму дисертаційних досліджень, здійснених в Україні за період 1991–2021 рр.

У межах виконання наукового дослідження «Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти» актуалізовано питання репрезентації досягнень педагогічної науки через призму дисертаційних досліджень, здійснених в Україні за період 1991–2021 рр., за науковими спеціальностями в галузі педагогіки шляхом їх аналітико-синтетичного опрацювання та розкриття змісту. У контексті зазначеного співробітники відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів ДНПБ здійснили підготовку науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Дисертації з питань освіти (1991–2021)».

Пошук робіт здійснювався у зведеній базі даних дисертацій з питань освіти, педагогіки та психології ДНПБ, базі даних Національного депозитарію академічних текстів, каталогах та базах даних бібліотек Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих ім. І. Зязюна НАПН України, Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (каталог авторефератів дисертацій), Літописі авторефератів дисертацій державного наукового закладу «Книжкова палата України ім. Івана Федорова» за 2004–

⁶ <https://lib.iitta.gov.ua/725709/>

⁷ <http://surl.li/dprjh>

⁸ http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/10/Bekh_I.D_Index-2021.pdf

⁹ https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Dysertatsiyi_z_pytan_osvity-2022.pdf

¹⁰ https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/Biblioteka_v_informatsiyno-osvitnomu_seredovishchi-2022.pdf

2019 рр., Бюлетень дисертацій та авторефератів Бердянського державного педагогічного університету, Бази дисертацій Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка, низка бібліографічних показників тощо.

Більшість дисертацій, представлених у науково-допоміжному бібліографічному показнику «Дисертації з питань освіти (1991–2021 рр.)», захищено до 2016 р., тому наукові спеціальності у посібнику зазначено відповідно до наказу МОНмолодьспорту № 1057 від 14.09.2011 р. «Про затвердження Переліку наукових спеціальностей». Структурно показник складається із десяти розділів за такими науковими спеціальностями: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, 13.00.02 – теорія та методика навчання, 13.00.03 – корекційна педагогіка, 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, 13.00.05 – соціальна педагогіка, 13.00.06 – теорія і методика управління освітою, 13.00.07 – теорія і методика виховання, 13.00.08 – дошкільна педагогіка, 13.00.09 – теорія навчання, 13.00.10 – інформаційно-комунікаційні технології в освіті. У розділі «Наукова спеціальність 13.00.02» висвітлено дисертації за наступними галузями навчання: «Теорія та методика навчання української мови», «Теорія і методика навчання української літератури», «Теорія та методика навчання (іноземні мови)», «Теорія і методика викладання математики» та окремими предметами: технологічна освіта, технічні дисципліни, фізика, трудове навчання, музична освіта, фізична культура. Основними принципами, якими керувалися укладачі показника, є науковість, повнота й достовірність у поданні матеріалів. Загальний обсяг видання – 7 230 бібліографічних описів дисертацій.

У межах розділів бібліографічні описи дисертацій згруповано у хронологічному порядку (нумерація наскрізна), що дає змогу простежити динаміку розвитку науково-дослідної діяльності вчених, у межах року – за прізвищами авторів в алфавітному порядку. Для полегшення інформаційного пошуку надається допоміжний іменний показник дисертантів, прізвищ

наукових консультантів і керівників, котрі є в основному тексті покажчика з посиланнями на відповідний бібліографічний запис.

Детальний аналіз використаної джерельної бази засвідчив, що основні завдання науково-допоміжного покажчика «Дисертації з питань освіти (1991–2021)» – ознайомити з дослідженнями вчених, популяризувати досягнення з галузі педагогічних наук, створити інформаційну базу для вивчення окремих дисциплін і зберегти інформацію для наступних поколінь – укладачі виконали.

Отже, науково-допоміжний бібліографічний покажчик «Дисертації з питань освіти (1991–2021 рр.)» є ваговою інформаційною базою та найбільш повним покажчиком назв захищених в Україні в роки незалежності дисертацій з питань освіти, який відображає цілісну картину розвитку наук про освіту в незалежній Україні крізь призму такого специфічного напрямку, як дисертаційні дослідження. Галузь «науки про освіту» або ж педагогічні науки, представлені у рукописі, нараховують 10 спеціальностей, одна з яких спеціальність 13.00.02 – теорія і методика навчання містить тематику як за галузями знань (4 галузі), так і за окремими предметами (6 предметів).

1.1.2 Науково-методична основа діяльності освітянських бібліотек щодо забезпечення інформаційних потреб користувачів із залученням сучасних форм і методів роботи

Сучасні підходи в бібліотечно-інформаційному обслуговуванні не можуть реалізовуватись без вивчення інформаційних потреб, ступеня їхнього задоволення, визначення актуальності та цінності запропонованих ресурсів і послуг, формування інформаційної культури користувачів. Вивчення інформаційних потреб користувачів сприяє ефективному використанню фонду бібліотеки, локальних і віддалених електронних ресурсів. Освітянські бібліотеки постійно модернізують свою діяльність, освоюють новітні цифрові інструменти для забезпечення системного, оперативного, якісного обслуговування користувачів.

У рамках виконання наукового дослідження науковці відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського розробили методичні рекомендації «Сучасні форми і методи забезпечення інформаційних потреб користувачів освітянських бібліотек», які представляють зміст, форми і методи задоволення інформаційних потреб користувачів освітянських бібліотек. У виданні також розкрито сутність використання сучасних бібліотечних онлайн-інструментів та методів для забезпечення інформаційних потреб користувачів.

Мета методичних рекомендацій – вивчення та узагальнення сучасних форм і методів забезпечення інформаційних потреб користувачів освітянських бібліотек для вдосконалення бібліотечної діяльності.

Реалізовано такі завдання: проаналізовано стан наукового осмислення досліджуваної проблеми; узагальнено практичний досвід освітянських бібліотек України із забезпечення інформаційних потреб користувачів; висвітлено форми і методи забезпечення інформаційних потреб користувачів шкільних бібліотек; досліджено інформаційні сервіси бібліотек закладів вищої освіти, зорієнтовані на забезпечення інформаційних потреб користувачів.

Упорядники акцентують увагу на ролі освітянських бібліотек у поширенні інформації серед педагогічного, учнівського та батьківського колективів, студентів і викладачів у наданні доступу до бібліотечних послуг.

Констатовано, що зміст і форми роботи освітянських бібліотек із забезпечення інформаційних потреб користувачів зазнали суттєвих змін, що визначалися становленням основних засад нової парадигми у національно-культурному розвитку України та інформатизацією бібліотечних установ. Обґрунтовано необхідність постійного моніторингу інформаційних потреб користувачів шкільних бібліотек (учнів, вчителів, батьків та членів громади), які постійно трансформують. Зміна носіїв знання, цінностей і стилів життя висуває перед бібліотеками потребу в трансформації та адаптації. Виявлено, що вивчення, аналіз і пошук сучасних форм і методів забезпечення

інформаційних потреб користувачів шкільних бібліотек сприяє ефективному плануванню діяльності бібліотеки, впливає на її імідж як центру освіти, інформації та дозвілля. Тісна співпраця з педагогами, батьками, членами громад, публічними бібліотеками, музеями, громадськими організаціями задля проведення спільних заходів, комунікацій лише посилює якість бібліотечно-інформаційного обслуговування усіх користувачів.

1.1.3 Дослідження ключових проблем розвитку бібліотек закладів освіти, пріоритетів діяльності, напрямів, завдань та основних дій, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері реформування освіти

У контексті виконання цього напрямку здійснювалася підготовка науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Бібліотека в інформаційно-освітньому середовищі».

Відповідно до мети із завдань дослідження уведено до наукового обігу систематизовану та упорядковану бібліографічну інформацію щодо ключових проблем розвитку бібліотек закладів освіти, пріоритетів діяльності, напрямів, завдань та основних дій, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері реформування освіти. Мета покажчика – допомога в самоосвітній діяльності фахівців книгозбірень, що входять до складу мережі освітянських бібліотек України; популяризація та ознайомлення з документами, які регулюють правові питання функціонування бібліотек, висвітлюють тенденції їх розвитку як сучасних інформаційних центрів, розкривають актуальні питання теорії, методики та практики бібліотечної справи, організації роботи книгозбірень, упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в їхню діяльність тощо.

Актуальність створення такого типу бібліографічних видань розглянуто не лише з позицій розкриття змісту галузевого інформаційного ресурсу та доступу до нього, а і як важливе джерело інформації у системі фахового науково-інформаційного обслуговування. Базою для пошуку

джерел інформації слугували інформаційні ресурси ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, а також інших провідних бібліотек (Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, Національної бібліотеки України для дітей, Національної історичної бібліотеки України, Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка, Державної бібліотеки України для юнацтва та ін.), інтернет-ресурси (зокрема використано зарубіжні публікації бібліотекознавчої тематики із баз даних EBSCO Publishing). Особливу увагу приділено виданням книгозбірень мережі освітянських бібліотек України.

Посібник містить 951 частково анотований бібліографічний запис і має 7 розділів, у яких відображено законодавчі й нормативні документи, монографії, довідники, бібліографічні й навчальні посібники, методичні рекомендації, матеріали конференцій та науково-практичних семінарів, статті з наукових збірників, періодичних і продовжуваних видань, електронні ресурси за період 2019–2021 років.

Матеріали посібника висвітлюють широкий спектр проблем функціонування бібліотеки в інформаційно-освітньому середовищі, комплексно розкривають досліджувану проблему та забезпечують вирішення низки питань, пов'язаних із поглибленням теоретичних, науково-методичних, організаційних засад діяльності книгозбірень, що у свою чергу сприятиме: новим науковим дослідженням щодо формування та використання інформаційних ресурсів; упровадженню інноваційних технологій в роботу книгозбірень; підвищенню професійної кваліфікації працівників бібліотек.

1.1.4 Теоретико-методичні підходи до створення інформаційних ресурсів освітянських бібліотек та їх використання. Фактографічна база даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти»

Провідні освітянські бібліотеки України як ресурсні центри галузі та вагомий складник національного інформаційного простору відіграють важливу роль у науково-інформаційному супроводі наукових досліджень та освітнього процесу в закладах освіти, виконують лише їм притаманні функції кумуляції, збереження й використання документованих знань. Обґрунтовано потребу пошуку оптимальних методичних і методологічних рішень, що сприятимуть формуванню бібліотечно-інформаційних ресурсів і використанню відповідних способів доступу до них. На базі освітянських бібліотек відбувається становлення і розвиток професійного інформаційно-комунікаційного середовища, що потребує традиційних та електронних навчальних і наукових видань.

За результатами дослідження підготовлено практичний посібник «Інформаційні ресурси бібліотек закладів освіти: формування та використання». Актуальність підготовки такого видання посилила необхідність узагальнення аналітичних даних про інформаційні продукти, послуги, культурно-освітні та наукові заходи бібліотек закладів освіти в нових реаліях інформаційного сьогодення, ускладненого російською військовою агресією.

Структуру, зміст і наповнення практичного посібника підпорядковано основній меті видання – виявлення та узагальнення специфічних особливостей інформаційних ресурсів бібліотек закладів освіти, обумовлених характером їхньої діяльності, й вироблення цілісного уявлення про зміст і структуру інформаційних ресурсів. Під час підготовки практичного посібника опрацьовано певну послідовність формування інформаційного ресурсу в бібліотеках закладів освіти: розроблення стратегічних напрямів діяльності, які передбачають інформаційну та ресурсну підтримку закладів

освіти, визначення типів і видів ресурсів для забезпечення навчального й дослідницького процесів; запропоновано бібліографічні ресурси з медіаосвіти та медіаграмотності, які сприятимуть теоретичному вивченню та практичному опануванню основ медіаграмотності, формуванню вміння керувати потоками інформаційних ресурсів; представлено зарубіжні інформаційно-бібліотечні онлайн-ресурси з питань педагогіки та освіти з метою здійснення подальших наукових досліджень та використання в практичній діяльності бібліотек закладів освіти; окреслено нові можливості для репозитаріїв закладів вищої освіти у формуванні інформаційних ресурсів; продемонстровано використання АБІС у створенні інформаційних ресурсів, зокрема фактографічних баз даних.

З урахуванням викладеного перший розділ «Стратегія формування інформаційного ресурсу бібліотек закладів вищої освіти» містить порівняльний аналіз наявних стратегій розвитку наукових бібліотек університетів, у тому числі європейських закладів вищої освіти – бібліотеки Вільнюського університету, бібліотеки Варшавського університету та Національної наукової бібліотеки Ягеллонського університету.

У другому розділі «Структура та склад інформаційного ресурсу бібліотек закладів освіти» виокремлено основні види інформаційних ресурсів бібліотек закладів освіти та продемонстровано розмаїття підходів щодо створення повноцінних інформаційних ресурсів у традиційній та електронній формах.

Третій розділ «Бібліографічні ресурси з медіаосвіти та медіаграмотності» присвячено розгляду трьох тематичних груп ресурсів для різних цільових груп користувачів, що дає змогу широкого упровадження медіаосвіти та медіаграмотності і в кінцевому підсумку сприятиме удосконаленню професійних компетентностей бібліотечних фахівців, виробленню критеріїв для оцінювання змісту документів та їх відбору до фондів бібліотек.

У четвертому розділі «Інформаційно-бібліотечні ресурси з питань педагогіки та освіти (за матеріалами сайтів бібліотек університетів Німеччини) проаналізовано відомості про бібліотеки (бібліотечні мережі) університетів Республіки Німеччини, схарактеризовано тематичну диференціацію електронних ресурсів освітньої тематики, розміщених на наукових порталах зазначених бібліотек.

У п'ятому розділі «Інституційні репозитарії закладів вищої освіти у проєктуванні інформаційно-освітнього середовища та інформаційних ресурсів» висвітлено досвід генерування власних ресурсів в інституційних депозитаріях бібліотек закладів вищої освіти, які є учасницями мережі освітянських бібліотек, та представлено структуру цифрового контенту за типовидовими характеристиками, запропоновано практичні рекомендації з удосконалення функціонування репозитаріїв, зокрема щодо упорядкування й оприлюднення інформаційно-бібліографічних, реферативних та аналітичних матеріалів в інституційних репозитаріях.

У шостому розділі «Використання АБІС у створенні інформаційних ресурсів» розкрито основні функціональні можливості автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем. Запропоновано практичні рекомендації щодо використання АБІС у створенні фактографічної бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти».

З огляду на розроблену структуру практичного посібника акцент у авторських розділах зроблено на документно-інформаційних ресурсах сучасної бібліотеки, зокрема електронних, інформаційних матеріалах та бібліотечних послугах, інструментах дослідження для ефективної підтримки освітньої галузі, а також на рекомендаціях щодо самостійного використання інформаційних ресурсів. Підкреслено практикоорієнтованість впровадженої автоматизованої бібліотечної інформаційної системи для розроблення фактографічної бази даних «Календар знаменних дат» (KZD), яку розроблено для організації, упорядкування та підготовки інформаційних ресурсів у галузі освіти. Представлені технологічні характеристики сформовано у вигляді

практичних рекомендацій роботи з цією базою даних, зокрема, вміщено приклади записів та структуру робочих листів з описом послідовності режиму отримання вихідних форм.

Зазначене забезпечило розвиток прикладних аспектів функціонування та використання фактографічної бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти». Констатовано, що використання цієї бази даних дає змогу отримати штатне та легко тиражоване рішення, на основі якого надалі можуть бути створені інформаційні ресурси, що легко конвертуються у сумісні стандартні формати MARC. Також це рішення може бути використане для обміну даними між організаціями, що зумовить значне скорочення витрат на формування БД КЗД у бібліотеках. Все це дасть змогу спроектувати корпоративні схеми для спільної роботи зі створення баз даних, що містять інформацію про події та об'єкти соціуму.

1.2 УПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Кількість упроваджених результатів наукових досліджень, отриманих упродовж звітного та року, що передує звітному, за видами продукції:

У 2020 році оприлюднено **2 видання**: біобібліографічний покажчик «Олександр Іванович Ляшенко: до 70-річчя від дня народження» та довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020». У звітному 2021 році оприлюднено **3 видання**: довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2021», словник «Каталогізування документів: короткий термінологічний словник» та біобібліографічний покажчик «Наукові праці академіка І. Д. Бега – науково-освітній ресурс з питань психолого-педагогічного розвитку особистості». У 2022 році оприлюднено **5 видань**: довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2022», науково-допоміжні бібліографічні покажчики «Дисертації з питань освіти (1991–2021 рр.)» та «Бібліотека в інформаційно-освітньому середовищі», практичний посібник «Інформаційні ресурси бібліотек закладів освіти: формування та використання», методичні рекомендації «Сучасні форми і методи забезпечення інформаційних потреб користувачів освітянських бібліотек».

Усі видання розміщено у вільному доступі на офіційному сайті ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (<https://dnpb.gov.ua/>), в Електронній бібліотеці НАПН України (<https://lib.iitta.gov.ua/>) та представлено на офіційній сторінці бібліотеки у соціальній мережі «Facebook» <https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua> і на сторінці відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів у соціальній мережі «Facebook» <https://www.facebook.com/profile.php?id=100063864680406>. Також видання були представлені на сторінках соціальної мережі «Facebook» декількох провідних бібліотек.

Усі видання було надіслано для впровадження у роботу до провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек, а саме: до Львівської обласної науково-педагогічної бібліотеки, Науково-педагогічної бібліотеки міста Миколаєва, бібліотек наукових установ НАПН України (5), бібліотек закладів вищої освіти педагогічного та інженерно-педагогічного профілів (32) та бібліотек обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти (23) (додаток 2).

Отримано Свідоцтва про реєстрацію авторського права на твори: біобібліографічний покажчик «Академік Ольга Василівна Сухомлинська» (№109942 від 01.12.2021); біобібліографічний покажчик «Олександр Іванович Ляшенко: до 70-річчя від дня народження» (№ 111923 від 18 лютого 2022 р.); словник «Каталогізування документів: короткий термінологічний словник» (№ 111931 від 18 лютого 2022 р.), «Наукові праці академіка І. Д. Бега – науково-освітній ресурс з питань психолого-педагогічного розвитку особистості» (№ 111930 від 18 лютого 2022 р.).

Загальна характеристика використання наукових результатів:

матеріали наукової продукції використано у підготовці рекомендацій Всеукраїнського науково-практичного семінару «Нові бібліотечні сервіси та технології в інформаційному забезпеченні освіти» (26.05.2022, <http://dnpb.gov.ua/ua/?events=31176>), Всеукраїнського науково-практичного семінару «Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку цифрової освіти, педагогіки в умовах воєнного стану» (28.10.2022, <http://dnpb.gov.ua/ua/?events=32257>), Всеукраїнського вебінару «Підвищення доступу бібліотечних працівників до цифрових послуг» (27.05.2022, <http://dnpb.gov.ua/ua/?events=31192>), вебінару для освітян та шкільних бібліотекарів м. Києва на тему «Ресурси українських бібліотек на допомогу розвитку дитини» (25.03.2022, <http://dnpb.gov.ua/ua/?events=30431>) та інших наукових заходах.

Узагальнена інформація про впровадження результатів наукових досліджень (електронні видання):

За результатами упровадження наукової продукції отримано 65 актів:

Біобібліографічний показник «Олександр Іванович Ляшенко: до 70-річчя від дня народження»

- кількість об'єктів упровадження результатів наукових досліджень – 2020 рік – 18, зокрема:

закладів освіти – 18, у тому числі

закладів вищої освіти – 9;

закладів післядипломної освіти – 9.

2021 рік – 9, зокрема

закладів освіти – 10, у тому числі

закладів вищої освіти – 4;

закладів післядипломної освіти – 5.

Довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020»

- 2020 рік – 18, зокрема:

закладів освіти – 18, у тому числі

закладів вищої освіти – 9;

закладів післядипломної освіти – 9.

2021 рік -9, зокрема

закладів освіти – 10, у тому числі

закладів вищої освіти – 4;

закладів післядипломної освіти – 5.

Довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек - 2021»

- кількість об'єктів упровадження результатів наукових досліджень – 23, зокрема:

закладів освіти – 23, у тому числі

закладів вищої освіти – 12;

закладів післядипломної освіти – 11.

Довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек-- 2022»

- кількість об'єктів упровадження результатів наукових досліджень – 15, зокрема:

закладів освіти – 15, у тому числі

закладів вищої освіти – 4;

закладів післядипломної освіти – 11.

Каталогізування документів: короткий термінологічний словник

- кількість об'єктів упровадження результатів наукових досліджень – 23, зокрема:

закладів освіти – 23, у тому числі

закладів вищої освіти – 12;

закладів післядипломної освіти – 11.

Біобібліографічний покажчик «Наукові праці академіка І. Д. Беха – науково-освітній ресурс з питань психолого-педагогічного розвитку особистості»

- кількість об'єктів упровадження результатів наукових досліджень – 23, зокрема:

закладів освіти – 23, у тому числі

закладів вищої освіти – 12;

закладів післядипломної освіти – 11.

Бібліографічний покажчик «Дисертації з питань освіти (1991–2021 рр.)»

- кількість об'єктів упровадження результатів наукових досліджень – 15, зокрема:

закладів освіти – 15, у тому числі

закладів вищої освіти – 4;

закладів післядипломної освіти – 11.

Зазначено, що підготовлені видання, які мають науково-теоретичне, методичне та практичне значення, сприяють модернізації бібліотечно-інформаційної діяльності провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, використанню нових організаційних, теоретичних, методичних і технологічних засад формування бібліотечно-інформаційних ресурсів і нових методів надання доступу до них, зміцненню інформаційної бази системи національної освіти та розвитку бібліотек як освітніх та культурних центрів, підвищенню кваліфікації науковців і практиків освітянської галузі та бібліотекознавства, їхньому професійному зростанню.

Наголошено, що застосування наукової продукції у практичному використанні освітянськими бібліотеками сприятиме актуалізації питання модернізації науково-інформаційної діяльності, збагаченню поняттєвого апарату бібліотекознавства та бібліографознавства, зокрема напряму, що стосується процесу каталогізування документів, підвищенню якості інформаційного обслуговування педагогічних та науково-педагогічних кадрів, удосконаленню професійної діяльності фахівців книгозбірень освітянської галузі України, розвитку інформаційних сервісів та послуг, зміцненню інформаційної бази системи національної освіти та розвитку бібліотек як освітніх та культурних центрів. Науково-допоміжний бібліографічний показник «Дисертації з питань освіти (1991–2021 рр.)» є інформаційною базою для комплексного аналізу сучасного стану педагогічної науки, надає можливість отримати кількісні індикатори, що характеризують напрями досліджень, продуктивність наукової діяльності окремих вчених як керівників дисертаційних робіт, так і окремих наукових інституцій; дає змогу виявити тенденції і перспективи розвитку дисертаційних досліджень у наступні роки.

Також зазначено, що завдяки розміщенню видань на вебпорталі Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського та в Електронній бібліотеці Національної академії

педагогічних наук України забезпечено вільний доступ до них широкому колу фахівців освітянських бібліотек, науково-педагогічним працівникам, студентам ЗВО.

Відзнаки і подяки, що підтверджують упровадження результатів дослідження:

Диплом II ступеня у конкурсі на найкращі наукові роботи, створені в 2021 році, номінація «Краща енциклопедія, словник, довідник» – відзначено упорядників біобібліографічного покажчика «Наукові праці академіка І. Д. Бега – науково-освітній ресурс з питань психолого-педагогічного розвитку особистості» (Добко Т. В., Ніколаєнко Я. М., Павленко Т. С., Пономаренко Л. О.).

Узагальнена інформація про впровадження результатів наукових досліджень (електронні видання):

Динаміка завантажень результатів наукових досліджень (електронні видання, електронні ресурси) упродовж звітної та року, що передують звітному

Упроваджені результати дослідження	Кількість завантажень з Електронної бібліотеки НАПН		Кількість завантажень з порталу ДНПБ	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020»	8	4	106	60
Біобібліографічний покажчик «Олександр Іванович Ляшенко: до 70-річчя від дня народження»;	15	13	248	108
Довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна	8	10	142	97

діяльність провідних освітянських бібліотек – 2021»				
Каталогізування документів: короткий термінологічний словник	7	7	30	24
Наукові праці академіка І. Д. Бега – науково-освітній ресурс з питань психолого-педагогічного розвитку особистості	3	25	14	17
Довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2022»	-	22	-	41
Дисертації з питань освіти (1991–2021)	-	12	-	5

Загальна кількість розміщених у репозитарію Електронної бібліотеки НАПН України результатів наукових досліджень – **80**;

2020 – **123** завантаження
https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0120U002094/?range=2020&view_range=View

2021 – **327** завантажень
https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0120U002094/?range=2021&view_range=View

2022 – **1277** завантажень
https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0120U002094/?range=2022&view_range=View

Всього **1727** завантажень
<https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0120U002094/?from=2022%2F01%2F01&to=2021%2F12%2F31>

ВИСНОВКИ

Виконання планового прикладного наукового дослідження «Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти» здійснювалося відповідно до чинного технічного завдання на виконання наукового дослідження (РК № 0117U004804), тематичних планів наукових досліджень на 2020, 2021, 2022 рр., програми наукового дослідження та індивідуальних планів наукових співробітників.

Одержано нове цілісне, систематизоване знання про інформаційні ресурси мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, специфічні особливості яких обумовлені характером навчальної, навчально-методичної, наукової та науково-дослідної діяльності. Зібрано, проаналізовано та систематизовано статистичну, документальну, фактографічну, прогнозну інформацію, узагальнення якої дає підстави для встановлення закономірностей, з'ясування тенденцій розвитку інформаційних ресурсів освітянських бібліотек. Значне місце у дослідженні займає вивчення українського і зарубіжного досвіду науково-інформаційної та науково-методичної діяльності провідних освітянських бібліотек, виявлення ключових проблем розвитку бібліотек закладів освіти, пріоритетів діяльності, напрямів, завдань та основних дій, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері реформування освіти.

За результатами дослідження у 2020–2022 рр. підготовлено та оприлюднено:

практичний посібник «Інформаційні ресурси бібліотек закладів освіти: формування та використання», де значну увагу приділено вивченню, аналітико-синтетичному опрацюванню національного досвіду генерації інформаційних ресурсів, визначенню інтелектуального потенціалу науково-інформаційної діяльності освітянських бібліотек. Висвітлено технологію роботи сучасних бібліотек закладів вищої освіти щодо створення ресурсів та

надання доступу до них, розглянуто прикладні програмні продукти, упровадження яких в освітянських бібліотеках України забезпечить автоматизацію бібліотечних процесів. Надано практичні рекомендації щодо застосування АБІС у створенні фактографічної бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти». Використання практичного посібника у бібліотечній роботі сприятиме оптимізації організації діяльності бібліотек закладів освіти з формування інформаційних ресурсів;

методичні рекомендації «Сучасні форми і методи забезпечення інформаційних потреб користувачів освітянських бібліотек», що розкривають зміст, форми і методи забезпечення інформаційних потреб користувачів освітянських бібліотек (шкільних і бібліотек ЗВО). Сучасні тенденції розвитку інформаційних сервісів освітянських бібліотек свідчать про перенесення акцентів з формування бібліотечного фонду до дедалі більшого врахування досвіду користувачів (клієнтського досвіду) та розмаїття форм і методів забезпечення інформаційних потреб користувачів. Використання рекомендацій у бібліотечній роботі сприятиме організації роботи бібліотек з метою якісного й оперативного задоволення інформаційних потреб учасників освітнього процесу та інших користувачів, модернізації системи бібліотечного обслуговування на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій;

словник «Каталогізування документів: короткий термінологічний словник», який містить поняття й терміни, уніфіковані в законах України, що регулюють відносини в інформаційній сфері; національних і державних стандартах України; міжнародних стандартах, прийнятих Держстандартом України з бібліотечної, інформаційної та видавничої діяльності й суміжних галузей, а також документах Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ (International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA). Обсяг словника – понад 470 термінів із визначеннями. У словнику відображено системну організацію термінології, вживаної у сфері бібліотечно-інформаційної справи, зокрема каталогізуванні документів.

Видання розраховано на працівників бібліотек та інших інформаційних установ, науково-педагогічних і наукових працівників, докторантів, аспірантів, студентів закладів вищої освіти і коледжів, які навчаються за спеціальностями бібліотечно-інформаційної галузі;

довідники «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020», «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2021» та «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2022», головною метою яких є узагальнення та поширення інформації про інформаційну та видавничу діяльність провідних освітянських книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, а саме: про створення наукових видань, укладання бібліографічних посібників, інструктивно-методичних матеріалів, а також про науково-практичні заходи, спрямовані на підвищення професійного рівня бібліотечних працівників освітянської галузі. Довідники призначені для бібліотечних працівників, методистів управлінь освіти й науки обласних та міських держадміністрацій, інших фахівців, задіяних в інформаційному забезпеченні педагогічної науки і практики;

біобібліографічний покажчик «Олександр Іванович Ляшенко: до 70-річчя від дня народження», який репрезентує науковий доробок відомого вченого, доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка-секретаря Відділення загальної середньої освіти НАПН України за 45 років наукової діяльності (1975–2020). Це, зокрема, дисертації, автореферати дисертацій, монографії, підручники, посібники, статті в продовжуваних та періодичних виданнях, матеріалах конференцій, довідкових виданнях тощо. Наукова школа О. І. Ляшенка – це його послідовники, які захистили дисертації на здобуття наукових ступенів докторів та кандидатів педагогічних наук, виконані під його науковим керівництвом. Видання містить статті та праці про наукову й громадську діяльність вченого.

Показчик адресовано дослідникам освіти, керівникам закладів освіти, педагогам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, бібліотекарям та всім, хто цікавиться питаннями педагогічної науки, освіти, зокрема теорією та методикою навчання фізики;

біобібліографічний показчик «Наукові праці академіка І. Д. Беха – науково-освітній ресурс з питань психолого-педагогічного розвитку особистості» серії «Академіки НАПН України», який висвітлює життя та діяльність Івана Дмитровича Беха, доктора психологічних наук, професора, академіка Національної академії педагогічних наук (НАПН) України, заслуженого діяча науки і техніки України, директора Інституту проблем виховання НАПН України. Представлено науковий доробок вченого упродовж 47 років наукової діяльності (1974–2021) – монографії, навчально-методичні посібники, довідкові видання, статті, опубліковані в наукових збірниках, матеріали наукових конференцій та публікації у фаховій періодичній пресі. Показчик адресовано вченим, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, студентам та всім, хто цікавиться питаннями педагогічної науки та освіти, зокрема проблемами психолого-педагогічного розвитку особистості, теорії та методики виховання;

науково-допоміжний бібліографічний показчик «Бібліотека в інформаційно-освітньому середовищі», мета якого – допомога в самоосвітній діяльності фахівців книгозбірень, що входять до складу мережі освітянських бібліотек України; популяризація та ознайомлення з документами, які регулюють правові питання функціонування бібліотек, висвітлюють тенденції їх розвитку як сучасних інформаційних центрів, розкривають актуальні питання теорії, методики та практики бібліотечної справи, організації роботи книгозбірень, упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в їхню діяльність тощо. Показчик містить 951 частково анотований бібліографічний запис і має 7 розділів, у яких відображено законодавчі й нормативні документи, монографії, довідники, бібліографічні й навчальні посібники, методичні рекомендації, матеріали

конференцій та науково-практичних семінарів, статті з наукових збірників, періодичних і продовжуваних видань, електронні ресурси за період 2019–2021 рр. Показчик розраховано на працівників бібліотек. Він також стане в пригоді тим, хто займається науково-дослідною, науково-педагогічною, науково-методичною та навчально-виховною діяльністю;

науково-допоміжний бібліографічний показчик «Дисертації з питань освіти (1991–2021)», мета якого – ознайомити з дослідженнями вчених, популяризувати досягнення з галузі педагогічних наук, створити інформаційну базу для вивчення окремих дисциплін і зберегти інформацію для наступних поколінь. Показчик містить відомості про захищені дисертації за роки незалежності України на здобуття вчених ступенів кандидата та доктора педагогічних наук. Видання адресовано дослідникам освіти, керівникам закладів освіти, педагогам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, бібліотекарям та всім, хто цікавиться питаннями педагогічної науки, освіти;

електронний ресурс «Знаменні та пам'ятні дати у галузі освіти», який містить фактографічну та бібліографічну інформацію про дні народження видатних постатей і ювілейні дати подій, які пов'язані з героїчною боротьбою українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності.

За результатами наукового дослідження оприлюднено **172** наукових праці: **довідкова продукція** – 10 (1 – енциклопедія, 3 – довідники, 5 – бібліографічні показчики, 1 – словник); **наукова продукція** – 3 монографії; **виробничо-практична продукція** – 2 (1 – практичний посібник, 1 – методичні рекомендації), 33 статті: із них у виданнях, що індексуються у Web of Science – 2, у фахових наукових – 19, у наукових, що індексуються іншими наукометричними базами – 12; у ЗМІ – 15; тези та матеріали конференцій – 95, електронні ресурси – 11; бібліографічні списки – 5.

Упровадження результатів наукових досліджень відбувалося в процесі участі в наукових і науково-практичних заходах (конференціях, семінарах тощо) і через публікації наукових статей у фахових вітчизняних виданнях.

Упровадження результатів наукової діяльності упродовж 2020–2022 рр. втілено під час виступів на 134 науково-практичних заходах, зокрема міжнародних: конгресах (4), симпозіумах та форумах (6), конференціях (44), з них зарубіжних (16); всеукраїнських: конференціях (12), читаннях (5), семінарах (19), круглих столах (10), звітних науково-практичних конференціях ДНПБ (3) та інших заходах (24). Було проведено 7 онлайн-заходів, включених до Плану роботи НАПН України.

Наукова продукція, підготовлена в ході виконання наукового дослідження, упроваджувалася шляхом оприлюднення у фахових наукових періодичних виданнях, на веб-порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (<http://www.dnpb.gov.ua/>) та електронній бібліотеці НАПН України (<http://lib.iitta.gov.ua/>).

Основні наукові результати, досягнуті під час проведення дослідження, такі:

У ході виконання наукового дослідження *досліджено* методи вивчення інформаційних потреб користувачів шкільної бібліотеки; структуру і зміст інформаційних потреб учнів різного віку та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти; *вивчено* вплив інформаційних потреб користувачів на модель обслуговування в шкільній бібліотеці; *узагальнено* сучасні методи і форми роботи шкільних бібліотек щодо забезпечення інформаційних потреб користувачів.

Уточнено: зміни у потребах користувачів щодо інформаційних сервісів університетських бібліотек у період пандемії; перелік інформаційних сервісів університетських бібліотек; зміст та організацію дистанційних сервісів університетських бібліотек.

Виявлено, зібрано термінологію поняттєвого апарату інформаційної, бібліотечно-інформаційної сфери України, зокрема того її напряму, що

стосується процесу каталогізування документів (понад 470 термінів із визначеннями). *Уперше впорядковано та систематизовано наявну сучасну термінологію каталогізування документів – поняття й терміни, уніфіковані в Законах України, що регулюють відносини в інформаційній сфері; національних і державних стандартах України; міжнародних стандартах, прийнятих Держстандартом України з бібліотечної, інформаційної та видавничої діяльності й суміжних галузей, а також документів Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ (International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA).*

Проаналізовано та впорядковано інформацію 59 провідних освітянських бібліотек щодо створення протягом 2020–2022 рр. наукових та науково-методичних матеріалів, вторинних інформаційних ресурсів, а також щодо науково-практичних заходів міжнародного, всеукраїнського та обласного рівнів, які бібліотеки організовують з метою сприяння інноваційному розвитку системи національної освіти й підвищенню кваліфікації бібліотечних працівників.

Виявлено дисертаційні дослідження, темою яких є інклюзивна освіта в Україні, проблеми обдарованості в галузі дошкільної, середньої та вищої освіти, проаналізовано зазначені дисертаційні дослідження за змістовими аспектами, а також в розрізі наукових ступенів, спеціальностей, спеціалізованих вчених рад ЗВО та наукових установ, розглянуто загальну динаміку досліджуваних дисертацій за тематичними та хронологічними характеристиками.

Упорядковано бібліографічну інформацію про наукові доробки академіків І. Д. Бега та О. І. Ляшенка.

Здійснено наповнення фактографічної бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти» актуальною, достовірною фактографічною та бібліографічною інформацією у АІБС ІРБІС.

Здійснено інформаційний огляд відображення проблеми формування інформаційно-освітнього середовища в публікаціях сучасних дослідників,

описано змістові складники порталу Pädagogik, *проаналізовано* матеріали сайтів бібліотек університетів Німеччини; *визначено* основні напрями створення галузевих інформаційних ресурсів в контексті зміни підходів до продукування, збереження та ретрансляції інформаційних ресурсів, підготовлених фахівцями бібліотечних установ закладів освіти; *визначено* можливі, на рівні локального застосування, варіанти накопичення різнорідних інформаційних ресурсів з питань освіти для користувачів певної категорії.

Здійснено контент-аналіз змістового наповнення репозитаріїв мережі освітянських бібліотек, розглянуто ключові показники діяльності бібліотечних установ закладів вищої педагогічної освіти; наведено наукові метрики принципів відкритої науки, що детермінують наукові пошуки в руслі диференціації типо-видового складу цифрового контенту інституційних репозитаріїв.

Уведено до наукового обігу систематизовану та упорядковану бібліографічну інформацію щодо ключових проблем розвитку бібліотек закладів освіти, пріоритетів діяльності, напрямів, завдань та основних дій, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері реформування освіти.

Набули подальшого розвитку прикладні аспекти функціонування та використання фактографічної бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти».

Використання продукції цільовою групою користувачів у практичній діяльності підтверджується **69** довідками про впровадження в наукову й бібліотечно-інформаційну діяльність освітянських бібліотек України результатів наукового дослідження «Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти».

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Актуальними завданнями на перспективу є подальший пошук оптимальних методичних та методологічних рішень, що сприятимуть розвитку ресурсної бази освітянських бібліотек, широке впровадження результатів наукових досліджень, кращих здобутків у практику діяльності освітянських бібліотек.

Перспективними напрямками діяльності відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів є:

- дослідження науково-інформаційної діяльності провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України в умовах воєнного стану та відновлення України в контексті завдань щодо формування освітнього середовища, розвитку наукових комунікацій, забезпечення доступу до власних інформаційних ресурсів з актуальних питань педагогіки та освіти;
- узагальнення й поширення кращого досвіду діяльності бібліотек освітянської галузі України щодо створення відповідних інформаційних ресурсів і сервісів;
- виявлення та репрезентація здобутів вітчизняного та зарубіжного галузевого бібліотекознавства шляхом консолідації бібліографічної інформації про роль бібліотеки в контексті цифровізації;
- висвітлення здобутків сучасної освіти та педагогічної науки щодо стану та перспектив розвитку Нової української школи в умовах воєнного стану та відновлення України на основі добору та систематизації релевантної бібліографічної інформації;
- забезпечення подальшого розвитку прикладних аспектів функціонування, наповнення та використання фактографічної бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти».

СПИСОК НАУКОВИХ ПРАЦЬ НАУКОВІ ВИДАННЯ

Монографії

1. Інформаційно-бібліотечне забезпечення освіти / Березівська Л. Д., Лобановська І. Г., Пономаренко Л. О., Хемчян І. І., Тарнавська С. В. *Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні*: монографія / Нац. акад. пед. наук України; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М. Топузов (заст. голови)]; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2021. 384 с. Бібліогр.: с. 21. (До 30-річчя незалежності України). URI: <http://surl.li/cvgjy> (дата звернення: 31.12.2021).
2. Матвійчук О., Ніколаєнко Я. Бібліотека як джерело інформації та знань про Європу: досвід Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. *Втілюючи кращі міжнародні практики у сфері європейських студій: український досвід (до двадцятиріччя програми імені Жана Моне в Україні) = Learning from best international practices in european studies: lessons from Ukraine (20 years of Jean Monnet Activities in Ukraine)* / [О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська; за ред. Р. Калитчака. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. С.122–132.
3. Сошинська В. Є., Сошинська Я. Є. Освіта в дискурсі медійної, інформаційної та цифрової грамотності. *Медіазнавчі студії в євроінтеграційному дискурсі України*: кол. монографія / наук. ред. В. Л. Іващенко. Київ: ДП «Експрес-об`ява», 2022. С. 40–72.

ВИРОБНИЧО-ПРАКТИЧНІ ВИДАННЯ

4. Інформаційні ресурси бібліотек закладів освіти: формування та використання: / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [уклад.: О. Є. Матвійчук, О. В. Григоревська, Н. М. Кропачева, Н. В. Вараксіна, С. Т. Бойко; наук. ред. Л. О. Пономаренко]. Вінниця: ТВОРИ, 2022. 180 с.
5. Сучасні форми і методи забезпечення інформаційних потреб користувачів освітянських бібліотек: метод. рек. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [уклад.: О. Є. Матвійчук, Я. Є. Сошинська; наук. ред. Л. О. Пономаренко]. Вінниця: ТВОРИ, 2022. 75 с. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=32323> (дата звернення: 29.11.2022).

ДОВІДКОВІ ВИДАННЯ

Енциклопедії

6. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [голов. ред. В. Г. Кремень; заст. голов. ред.: В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук.

секр. С. О. Сисоєва ; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, І. Д. Бех, В. Ю. Биков, М. С. Гальченко, В. В. Засенко, С. А. Калашнікова, М. О. Кириченко, Л. Б. Лук'янова, В. Г. Панок, В. О. Радкевич, О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, О. В. Сухомлинська]. 2-ге вид., допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.

Словники

7. Каталогізування документів : короткий термінологічний словник / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: Зоріна Н. Є. ; наук. ред. Пономаренко Л. О.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. 120 с. URL: <http://surl.li/dprjj> (дата звернення: 31.12.2021).

Довідники

8. Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020 : довідник / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: О. Л. Гончаренко, І. І. Хемчян ; наук. ред. Л. О. Пономаренко]. Київ : [б. в.], 2020. 153 с. URL: <http://surl.li/dpivq> (дата звернення: 26.12.2022).

9. Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2021 : довідник / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: О. Л. Гончаренко, І. І. Хемчян ; наук. ред. Л. О. Пономаренко]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. 143 с. URL: <http://surl.li/dpjfy> (дата звернення: 26.12.2022).

10. Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2022 : довідник / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: О. Л. Гончаренко, І. І. Хемчян ; наук. ред. Л. О. Пономаренко]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 143 с. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=31582> (дата звернення: 26.12.2022).

Біобібліографічні покажчики

11. Валерій Юхимович Биков : до 75-річчя від дня народж. : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т інформ. технологій і засобів навчання ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Страйгородська Л. І., Тарнавська С. В., Яцишин А. В. ; наук. ред. Пінчук О. П. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. 116 с. (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 31). URL: <http://surl.li/dpriz> (дата звернення: 26.12.2022).

12. Наукові праці академіка І. Д. Бега – науково-освітній ресурс з питань психолого-педагогічного розвитку особистості : біобібліогр. покажч. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Ніколаєнко Я. М., Павленко Т. С., Пономаренко Л. О., Добко Т. В. ; авт. вступ. ст. Малиношевський Р. В. ; наук. ред. Добко Т. В.]. Вінниця :

Нілан-ЛТД, 2021. 200 с. (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 33). URL: <http://surl.li/dpris> (дата звернення: 26.12.2022).

13. Олександр Іванович Ляшенко: до 70-річчя від дня народження : біобібліогр. покажч. / [авт. вступ. ст.: Ю. І. Мальований ; упоряд.: Пономаренко Л. О., Ніколаєнко Я. М., Павленко Т. С. ; наук. ред. Добко Т. В. ; бібліогр. ред.: Пономаренко Л. О. ; літ. ред. Василенко Н. М.] ; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2020. 119 с. (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 29). URL: <http://surl.li/dprjh> (дата звернення: 26.12.2022).

Бібліографічні покажчики

14. Бібліотека в інформаційно-освітньому середовищі : наук.-допом. бібліогр. покажч. / [упоряд.: А. І. Рубан, І. Г. Лобановська ; наук. ред. Л. О. Пономаренко ; наук. консультант Т. В. Добко] ; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2022. 195 с. (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек» ; вип. 26). URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/Biblioteka_v_informatsiyno-osvitnomu_seredovyshchi-2022.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

15. Дисертації з питань освіти (1991–2021) : наук.-допом. бібліогр. покаж. // [упоряд.: Пономаренко Л. О., Зоріна Н. Є., Коваленко С. Г., Кропачева Н. М., Павленко Т. С. ; наук. та бібліогр. ред. Пономаренко Л. О. ; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2022. 1099 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Dysertatsiyi_z_pytan_osvity-2022.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

СТАТТІ

Статті у виданнях, що індексуються у Web of Science 2021

1. Evaluation of quality and efficiency of information resources of educational libraries / Pavlenko T. S., Nikolaienko Y. M., Matviichuk O. Y., Veremchuk O. V., Kozhedub O. V. *Revista De La Universidad Del Zulia*. 2021. Vol. 12, No. 35. P. 532–549. URL: <https://doi.org/10.46925//rdluz.35.31> (дата звернення: 26.12.2022).

2022

2. Добко Т. В., Дуднік О. Я. Бібліографічні покажчики як об'єкти цензури в Україні: 1970-1980-ті рр. *Сторінки історії*. 2022. Вип. 54. С. 280–294. URI: <https://doi.org/10.20535/2307-5244.54.2022.264596> (1.2) індексується Web of Science). URI: <http://historypages.kpi.ua/article/view/264596> (дата звернення: 26.12.2022).

**Статті, опубліковані у наукових фахових виданнях України
категорії Б, у т.ч. індексованих наукометричними базами
(окрім WoS і Scopus)**

3. Воскобойнікова-Гузєва, О. В., Терещенко Н. Вектори стратегічного розвитку наукових бібліотек закладів вищої освіти України, Литви, Польщі. *Науково-педагогічні студії*. 2021. Вип. 5. С. 145–160. URL: <http://surl.li/dpjgs> (дата звернення: 26.12.2022).
4. Гончаренко О. Л. Медійна та інформаційна грамотність – головна компетенція сучасного бібліотекаря. *Бібл. вісн.* 2022. № 2. С. 104–107. URL: http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2022_2_11 (дата звернення: 26.12.2022).
5. Добко Т. В., Дуднік О. Я. Бібліографічні показники як об'єкти цензури в Україні: 1970–1980-ті рр. *Сторінки історії*. 2022. Вип. 54. С. 280–294. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5244.54.2022.264596>. URL: <http://historypages.kpi.ua/article/view/264596> (дата звернення: 26.12.2022). індексується Web of Science.
6. Добко, Т. В. Неопублікований бібліографічний показник, присвячений Павлу Тичині. *Рукописна та книжкова спадщина України*. 2020. Вип. 25. С. 220–232. URL: <http://surl.li/dpjgy> (дата звернення: 26.12.2022).
7. Зорина Н. Є. Термінологічний словник як ефективний засіб оволодіння фаховою термінологією у бібліотечній галузі. *Науково-педагогічні студії*. 2021. Вип. 5. С. 161–172. URL: <http://surl.li/dpjgs> (дата звернення: 26.12.2022).
8. Зоріна Н. Є. Дисертаційні дослідження історико-педагогічної тематики (1991–2021 рр.): бібліометричний аналіз. *Вісник Книжкової палати*. 2022. № 10. С. 19–25. URL: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/268838/264284> (дата звернення: 26.12.2022).
9. Коваленко С. Г. Ретроспективний аналіз дисертацій за темою «інклюзивна освіта». *Науково-педагогічні студії*. 2021. Вип. 5. С. 173–184. URL: <http://surl.li/dpjgs> (дата звернення: 26.12.2022). (Індексується в Index Copernicus International).
10. Кропочева Н. М. Інформаційні ресурси бібліотек закладів вищої освіти у формуванні відкритого доступу до наукової інформації. *Інноваційна педагогіка* : наук. журнал. 2022. Вип. 45. С. 268–274. URL: <http://innovpedagogy.od.ua/archives/2022/45/56.pdf> (дата звернення: 26.12.2022).
11. Кропочева Н. М. Інформаційно-бібліотечні ресурси з питань педагогіки та освіти (за матеріалами сайтів бібліотек університетів Німеччини). *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2021. № 10. С. 89–102. URL: <http://surl.li/dpjgv> (дата звернення: 26.12.2022). (Індексується наукометричною базою даних Index Copernicus International).
12. Кропочева Н. М. Репозитарії закладів вищої педагогічної освіти: нові можливості для наукових бібліотек. *Актуальні питання гуманітарних*

наук: міжвуз. зб. наук. пр. ДДПУ ім. І. Франка. [Б. м.]: Видавн. дім Гельветика, 2021. Вип. 39. Т. 2. С. 186–195. URL: <http://surl.li/dpjgu> (дата звернення: 26.12.2022).

13. Кропочева Н. М. Тематичний спектр публікацій з проблеми патріотичного виховання у закладах вищої освіти (за матеріалами бібліографічного покажчика «Національно-патріотичне виховання в Україні» (2014–2018 рр.). *Бібліотечний Меркурій*. 2020. Вип. 1 (23). С. 61–70. URL: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/202087> (дата звернення: 20.11.2021).

14. Матвійчук О. Є. Проблеми становлення дистанційного навчання в Україні (за матеріалами соціологічного дослідження). *Науково-педагогічні студії*. 2021. Вип. 5. С. 53–65. URL: <http://surl.li/dpjgs> (дата звернення: 26.12.2022). (Індексується в Index Copernicus International)

15. Павленко Т. Науковці України на сторінках персональних біобібліографічних покажчиків. *Витоки педагогічної майстерності. Серія: педагогічні науки* / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2021. Вип. 27. С. 195–200. URL: <http://surl.li/dpjgr> (дата звернення: 26.12.2022). (Індексується в Index Copernicus International, Ulrichsweb Global Serials Directory).

16. Пономаренко Л. О., Павленко Т. С. Вивчення української мови у закладах освіти: бібліометричний аналіз дисертаційних досліджень. *Інноваційна педагогіка: наук. журнал*. 2022. № 52, т. 2. С. 34–41. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2022/52/part_2/6.pdf. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/52.2.6> (дата звернення 26.12.2022). (Index Copernicus).

17. Пономаренко Л. О. Бібліографічний вимір освіти. *Бібл. вісн.* 2020. № 1. С. 43–44. URL: <http://surl.li/dpjdu> (дата звернення: 26.12.22).

18. Рубан А. Бібліографічний посібник для бібліотекарів закладів освіти. *Бібл. вісн.* 2020. № 2. С. 43–45. URL: <http://surl.li/dpjdww> (дата звернення: 26.12.2022).

19. Рубан А. Кабінет бібліотекознавства Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: підсумки 20-річної діяльності. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2021. Вип. 62. С. 175–187. URL: <http://surl.li/dpjgr> (дата звернення: 26.12.2022).

20. Хемчян І., Гончаренко О. Всесвітня акція Safer Internet Day. *Бібл. вісн.* 2020. № 1. С. 48–49. URL: <http://surl.li/dpiyl> (дата звернення: 22.11.20) (Індексується базами даних Google Scholar, Directory of Open Access Journals (DOAJ), Index Copernicus).

21. Хемчян І., Гончаренко О. Всеукраїнська інформаційна кампанія Рух «Зелені бібліотеки» в Україні. *Бібл. вісн.* 2021. № 1. С. 93–96. URL: <http://surl.li/dpjgn> (дата звернення: 26.12.2022). (Індексується в Index Copernicus International).

**Статті, опубліковані у зарубіжних та українських наукових виданнях,
що індексуються наукометричними базами (окрім WoS і Scopus)**

1. Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського в умовах воєнного стану / Березівська Л. Д., Закатнов Д. О., Тарнавська С. В., Лобановська І. Г. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2022. № 4(1). <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4128>.
2. Добко Т. Мистецька вітальня Феодосія Гуменюка. *Дивослово= (Українська мова й література в українських закладах)*. 2020. № 6. 3 (обкл.).
3. Добко Т. Президенти Національної академії наук України у бібліографічних покажчиках. *Життя в науці: студії на пошану Любові Дубровіної* / НАН України, Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського ; відп. ред. Олексій Онищенко ; упоряд. Оксана Боляк, Геннадій Боряк, Наталя Зубкова, Георгій Папакін, Ольга Степченко, Надія Шип. Київ: НБУВ, 2020. С. 161–180. URL: <http://surl.li/dpizm> (дата звернення: 26.12.2022).
4. Добко Т. В., Пономаренко Л. О. Національна бібліографія України: здобутки, проблеми, перспективи. *Наук.-пед. студії*. 2020. Вип. 4. С. 110–124. URL: <http://surl.li/dpiyt>. (Індексується базою даних Index Copernicus).
5. Зорина Н. Терминологія бібліотечно-інформаційної сфери: сучасні тенденції. *ИНФОЛИБ: інформаційно-бібліотечний вестник Національної бібліотеки Узбекистана ім. Алишера Навои*. 2021. №2 (26). С. 46–49. URL: <http://surl.li/dpjhq> (дата звернення: 26.12.2022). DOI 10.47267/2181-8207/2021/2-060.
6. Зорина Н. До питання унормування термінології каталогізації: становлення і сучасні тенденції. *Вісник Кн. палати*. 2020. № 8. С. 18–22. URL: <http://surl.li/dpizb> (дата звернення: 26.12.2022).
7. Коваленко С. Г., Пономаренко, Л. О. Від дистанційної освіти до «освіти в смартфоні»: цифрова освіта та роль освітянських бібліотек в її розвитку. *Вісн. Кн. палати*. 2020. № 8. С. 30–37. URL: <http://surl.li/dpizb> (дата звернення: 26.12.2022).
8. Матвійчук О., Веремчук О. Персональні бібліографічні покажчики як достовірне джерело історико-біографічних досліджень. *Наук.-пед. студії*. Київ, 2020. Вип. 4. С. 90–101. URL: <http://surl.li/dpiyt> (дата звернення: 26.12.2022). Індексується базою даних Index Copernicus).
9. Матвійчук О. Є. Ресурси освітянських бібліотек України з інфомедійної грамотності. *Інфомедійна грамотність – невід’ємна складова навчального процесу закладу вищої освіти: збірник статей* / редкол.: В. Ф. Іванов (голов. ред.) [та ін.]. Київ: Академія української преси, IREX, Центр Вільної преси, 2021. С. 241–248.
10. Павленко Т. Віртуальна книжкова виставка як інформаційний ресурс бібліотеки: з досвіду діяльності ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського. *Вісн. Кн. палати*. 2020. № 7. С. 29–34. URL: <http://surl.li/dpizp> (дата звернення: 26.12.2022).

11. Digital Culture and Digital Media: Professional Competences / Voskoboinikova-Huzieva O., Masimova L., Vernyhora N., Soshynska V.. *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering (IJTEE)*. 2020. Vol. 9, Iss. 3, Jan. P. 282–288. URL: <http://surl.li/dpiyo> (дата звернення: 26.12.2022). (Індексується базами даних Lattice Science, SCImago Journal & Country Rank, Publons, Index Copernicus International, WorldCat).

12. Soshynska Y., Soshynska V. Digital Skills of European Citizens: To Be on Time. *Education Excellence and Innovation Management : A 2025 Vision to Sustain Economic Development During Global Challenges : Proceedings of the 35th International Business Information Management Association Conference (IBIMA)*, 1-2 April 2020, Seville, Spain. USA : IBIMA, 2020. P. 16654–16661. ISBN 978-0-9998551-4. URL: <http://surl.li/dpiym> (дата звернення: 26.12.2022). (Індексується базами даних Google Scholar, J-Gate, JournalSeek, Media Finder, Norwegian Scientific Journals Database, Open J-Gate, SPARC Europe, Ulrich's Periodicals Directory, INSPEC).

МАТЕРІАЛИ І ТЕЗИ НАУКОВИХ ЗАХОДІВ

1. Бойко С. Т. Інноваційна діяльність бібліотек у цифровому медіасвіті. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 72–73. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

2. Бойко С. Т. Медіаосвітній компонент діяльності сучасних бібліотек. *Sectoral research XXI: characteristics and features: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the III International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 3)*, April 22, 2022. Chicago, USA: European Scientific Platform. Pp. 23–25. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/issue/view/22.04.2022/734> (дата звернення: 28.05.2022).

3. Бойко С. Т. Інформаційні ресурси сучасної бібліотеки як чинник формування медіаграмотності. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 71–72. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

4. Вараксина Н. В. Система автоматизації бібліотек ІРБІС як інструмент формування інформаційних ресурсів. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ

України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Л. Д. Березівська (голова редкол.), Д. О. Закатнов (заст. голови), С. В. Тарнавська (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 52–53. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

5. Вараксіна Н. В. Деякі аспекти формування бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти». *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 грудня 2022 р. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 64–65. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

6. Вараксіна Н. В. Досвід використання фактографічної бази даних «Знаменні і пам'ятні дати у сфері освіти» САБ ІРБІС64. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 63–64. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

7. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Стратегія формування інформаційних ресурсів бібліотеками ЗВО України: базові принципи. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 56–57. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

8. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Розвиток електронних бібліотечних сервісів у відповідь на пандемію 2020 р. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Закатнов Д. О. (заст. голови), Тарнавська С. В. (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 53–54. URL: <http://surl.li/dpjad> (дата звернення: 26.12.2022).

9. Воскобойнікова-Гузєва, О. В. Роль і місце інформаційних ресурсів ДНПБ України у цифровому просторі сучасної освіти : тези доп. VIth *International scientific and practical conference «About the problems of science and practice, tasks and ways to solve them»* (October 26–30, 2020). Milan, Italy 2020. P. 291–293. URL: <http://surl.li/dpjaf> ((last access: 26.12.2020).

10. Гончаренко О. Л. Тенденції та вектори розвитку інформаційних ресурсів провідних освітянських книгозбірень мережі освітянських бібліотек в умовах глобальних викликів. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф.

ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 65–66. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

11. Гончаренко О. Цифровізація як нова реальність сучасної книгозбірні мережі освітянських бібліотек. *Current challenges, trends and transformations*. Proceedings of the XII International Scientific and Practical Conference. Boston, USA. 2022. Pp. 38–40. URL: <https://isg-konf.com/current-challenges-trends-and-transformations>. Available at: DOI: 10.46299/ISG.2022.2.12.

12. Гончаренко О. Л. Мережа освітянських бібліотек України в медіа-просторі. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 64–66. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

13. Гончаренко О. Л. Представлення бібліографічних ресурсів мережі *освітянських* бібліотек МОН України та НАПН України на порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Д. О. Закатнов (заст. голови), С. В. Тарнавська (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 54–55. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

14. Гончаренко О. Л., Хемчян І. І. Діяльність освітянських бібліотек України в умовах модернізації освіти». *Trends in science and practice of today* : Abstracts of V International Scientific and Practical Conference Ankara, Turkey October 19–22, 2021. International Science Group, 2021. С. 258–263. DOI: <https://doi.org/10.46299/ISG.2021.II.V> (дата звернення: 31.12.2021).

15. Добко Т. Бібліографічні покажчики та електронні інформаційні ресурси, присвячені 100-річчю Української революції (1917–1921 рр.). *Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями* : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 5–7 жовт. 2021 р.) / ред. Л. А. Дубровіна [та ін.]. Київ, 2021. С. 54–58. URL: <http://surl.li/dpnsv> (дата звернення: 26.12.2022).

16. Добко Т. В. Бібліографічні ресурси провідних освітянських бібліотек з питань Української революції (1917–1921). *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська

(відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 57–58. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

17. Добко Т. В. Внесок ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського у розвиток ретроспективної національної бібліографії. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Закатнов Д. О. (заст. голови), Тарнавська С. В. (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 55–56. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

18. Добко Т. В. Проблеми дослідження показників змісту українських періодичних видань. *Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі* : зб. матеріалів Четвертої міжнар. наук. конф., м. Київ, 20–22 травня 2021 р. / упоряд. Л. Ф. Грінберг, М. М. Цілина. Київ : Видавн. центр КНУКіМ, 2021. С. 33–35.

19. Добко Т. В. Міжвідомча координація бібліотечно-бібліографічної діяльності в УРСР: 1960–1970-ті рр. *Суб'єкт. Пам'ять. Символічне* : зб. наук. ст. та тез наук. повід. за матеріалами дистанційної Міжнародної наук.-теор. конф. та наук. круглого столу «Культурна спадщина радянського періоду в сучасній Україні: від ностальгії – до переосмислення», Київ, 28 трав. 2020 р. Київ : ІК НАМ України, 2020. С. 117–122. URL: https://icr.org.ua/wp-content/uploads/2020/08/Conference-Abstract_2020_05_28.pdf.

20. Зоріна Н. Є. Термінологічний словник як ефективний засіб розвитку професійного мовлення фахівців бібліотечно-інформаційної сфери. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 66–67. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

21. Зоріна Н. Терминология библиотечно-информационной сферы: современные тенденции. *Central Asia – 2021: Интернет и информационно-библиотечные ресурсы в науке, образовании, культуре и бизнесе* : материалы XIV Междунар. конф., Ташкент, Узбекистан, 19–21 мая 2021 г. / Нац. б-ка Узбекистана им. Алишера Навои. Ташкент, 2021. С. 55–61. URL: <http://surl.li/dpjkz> (дата звернення: 26.12.2022).

22. Зоріна Н. Є. Дисертаційні дослідження історико-педагогічної тематики, здійснені за роки незалежності України (1991–2021 рр.): бібліометричний аналіз. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 66–67. URL: <http://dnpb.gov.ua/wp->

[content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf](#) (дата звернення: 26.12.2022).

23. Зоріна Н. Є. Бібліотечно-інформаційна термінологія: сучасні тенденції. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації* : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 6–8 жовт. 2020 р.) / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. Київ, 2020. С. 32–35. URL: <http://surl.li/dpjar> (дата звернення: 26.12.2022).

24. Зоріна Н. Є. Термінологічна грамотність як складник професійної культури працівників освітянських бібліотек. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Закатнов Д. О. (заст. голови), Тарнавська С. В. (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 56–57. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

25. Зоріна Н. Є. Термінологічний словник «Каталогізування документів»: розроблення і використання. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Інноваційні трансформації ресурсів і послуг* : матеріали Міжнар. наук. конф., м. Київ, 4–6 жовтня 2022 р. Київ, 2022. С. 43–45. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004349> (дата звернення: 26.12.2022).

26. Коваленко С. Г. Освіта під звуки сирен. *Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії* : зб. матеріалів IV Всеукр. відкр. наук.-практ. онлайн-форуму, Київ, 27 жовт. 2022 р. / за заг. ред. І. М. Савченко, В. В. Ємець. Київ : Національний центр «Мала академія наук України», 2022. С. 278–281. URL: https://lib.iitta.gov.ua/728590/1/Innovatsiini_transformatsii_v_suchasni_osviti.pdf (дата звернення: 28.12.2022).

27. Коваленко С. Г. Ретроспективний аналіз дисертацій за темою «Дистанційна освіта». *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 67–68. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

28. Коваленко С. Г. Інклюзивна освіта в дисертаціях українських вчених-педагогів. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 67–68. URL: <http://surl.li/cthea> (дата звернення: 26.12.2022).

29. Коваленко С. Г. Роль ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського у розвитку цифрової освіти України. *Інформаційне забезпечення сфери освіти*

та науки : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Закатнов Д. О. (заст. голови), Тарнавська С. В. (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 58–59. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

30. Крочева Н. Перспективи розвитку освітнього середовища наукових бібліотек в процесі створення інформаційних ресурсів. *Grail of Science*. Vinnytsia, 2022. No 12/13 : proc. III Intern. scientif. and pactic. conf. «An integrated approach to science modernization: methods, models and multidisciplinary». P. 583–585. URL: <http://surl.li/dkquw> (дата звернення: 26.12.2022).

31. Крочева Н. М. Деякі аспекти формування інформаційно-освітнього середовища у змісті науково-інформаційного дискурсу. *Modernization of the educational system: world trends and national peculiarities in a pandemic* : abstracts IV International scientific conference (February 19, 2021, Kaunas) / Vytautas Magnus University, Faculty of Social Sciences. Kaunas, Lithuania, 2021. P. 63–66. URL: <http://surl.li/dpjkt> (дата звернення: 31.12.2021).

32. Крочева Н. М. Інституційні репозитарії мережі освітянських бібліотек: алгоритм створення, зберігання та ретрансляції наукової інформації [Electronic resource]. *Intern. scient. innovat. in Human Life* : proced. of the 15th Intern. Scient. and practical conf. (September 01–03, 2022). United Kingdom : Manchester, 2022. P. 175–178. URL: <http://surl.li/dkqve> (last access: 15.10.2022).

33. Крочева Н. М. Інформаційні ресурси освітянських бібліотек: проєкція змін чи зміна проєкцій? *Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: метаморфози навчального дизайну* : зб. матеріалів XI Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 03–04 берез. 2021 р. Київ, 2021. С. 113–115. URL: <http://surl.li/dpnta> (дата звернення: 26.12.2022).

34. Крочева Н. М. Контент-аналіз інформаційного змісту репозитаріїв мережі освітянських бібліотек: особливості формування складу та структури науково-допоміжних показників. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 68–69. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

35. Крочева Н. М. Окремі питання цифрового навчального середовища та внесок бібліотек у його розвиток. *Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук в умовах воєнного стану* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 4–5 лют. 2022 р.). Київ : ГО «Київ. наук. орган. педагогіки та психології», 2022. С. 79–81. URL: <https://tinyurl.com/58t4ac6p> (дата звернення: 26.12.2022).

36. Кропочева Н. М. Портал Pädagogik в структурі інформаційної діяльності бібліотек закладів вищої освіти Німеччини. *Тенденції забезпечення якості освіти* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 22 січ. 2021 р.). Дніпро : МГДЦ, 2021. С. 83–86. URL: <http://surl.li/dpntc> (дата звернення: 26.12.2022).

37. Кропочева Н. М. Проблеми і перспективи формування інформаційних ресурсів освітянських бібліотек засобами цифрових інструментів на основі принципів відкритої науки. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 68–69. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

38. Кропочева Н. М. Тенденції розвитку освітянських бібліотек в контексті проектування інформаційно-освітнього середовища та електронних ресурсів. *Традиції та новації у сфері педагогіки та психології* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 5–6 лют. 2021 р.). Київ : Видавн. дім Гельветика, 2021. С. 25–27. URL: <http://surl.li/dpntf> (дата звернення: 26.12.2022).

39. Кропочева Н. М. Хронологічно-тематичний аналіз динаміки захисту дисертацій з проблеми обдарованості дітей в галузі дошкільної, середньої та вищої освіти. *«Обдаровані діти – скарб нації!»* : зб. матеріалів наук.-практ. конф. (18–22 серп. 2021 р.). Київ : ІОД НАПН України, 2021. С. 292–297. URL: <http://surl.li/dpntk> (дата звернення: 26.12.2022).

40. Кропочева, Н. М. Проектування електронних ресурсів в умовах формування галузевого інформаційного простору. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Д. О. Закатнов (заст. голови), С. В. Тарнавська (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 59–61. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

41. Лобановська І. Г. Формування вимог до електронних засобів каталогізування бібліотечних фондів. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 69–70. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

42. Лобановська І. Г. Формування бібліотечного фонду: теоретичний аспект. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* :

матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 72–73. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

43. Лобода С. М. Педагогічна преса як складова сучасного інформаційно-освітнього простору. *Інформаційне забезпечення сфери освіти України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голова), Д. О. Закатнов (заст. голови), С. В. Тарнавська (відп. секр.) та ін.]. – Вінниця : [б. в.], 2020. С. 61–62. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

44. Лобода С. М. Сучасні методи технічного редагування навчальних та наукових видань. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 58–59. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

45. Матвійчук О. Є. Інформаційні потреби користувачів шкільної бібліотеки та шляхи їх забезпечення. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 59–60. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

46. Матвійчук О. Є. Біографічні інформаційні ресурси Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. *Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика* : зб. тез доповідей II Всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конф., 14–15 квіт. 2022 р. Мукачєво / ред. кол.: Т. Д. Щербан (гол. ред.) та ін. Мукачєво: МДУ, 2022. С. 39–41. URI: <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/> (дата звернення: 26.12.2022).

47. Матвійчук О. Є. Структура та склад інформаційного ресурсу бібліотек закладів освіти. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану*: матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 61–62. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

48. Матвійчук О. Інформаційно-довідкова та популяризаторська місія української бібліотечної енциклопедії. *Нова модель інформаційного образу*

бібліотеки: зміна традиційного сприйняття її призначення та функцій: матеріали III наук.-практ. інтернет-конф. (Ужгород, 21 жовт. 2021 р.) / редкол.: М. М. Медведь, В. В. Воробець, Л. О. Мельник та ін.; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Наук. б-ка. Ужгород: Вид-во Олександри Гаркуші, 2021. С. 100–104. URL: <http://surl.li/dprbt> (дата звернення: 26.12.2022).

49. Матвійчук О. Є. Бібліотечна підтримка користувачів в умовах пандемії COVID19 (на прикладі діяльності ДНПБ України імені В.О. Сухомлинського). *Актуальні проблеми психологічної протидії негативним інформаційним впливам на особистість в умовах сучасних викликів*: матеріали методологічного семінару НАПН України 8 квітня 2021 року: зб. матеріалів / за ред. С. Д. Максименка. Київ: Пед. думка, 2021. С. 535–542. URL: <http://surl.li/dprbm> (дата звернення: 26.12.2022).

50. Матвійчук О. Є. Діапазон інновацій для залучення школярів до читання (за матеріалами Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека-2020»). *Бібліотека і книга в контексті часу. Тема року: «Бібліотеки України в контексті державної гуманітарної політики»* [Електрон. видання]: зб. матеріалів XIII Всеукр. наук.-практ. конф. / Нац. б-ка імені Ярослава Мудрого. Текст. дані. Київ, 2021. С. 112–115. URL: <http://surl.li/dpntq> (дата звернення: 26.12.2022).

51. Матвійчук О. Є. Діяльність шкільної бібліотеки з професійної орієнтації учнів. *Профорієнтація: стан і перспективи розвитку*: зб. матеріалів X Всеукр. психол.-пед. читань, присвячених пам'яті д-ра пед. наук, професора Федоришина Бориса Олексійовича / за ред. Н. В. Павлик. Київ: Ін-т пед. освіти і освіти дорослих ім. Івана Зязюна НАПН України, 2020. С. 70–74. URL: <http://surl.li/dpjaу> (дата звернення: 26.12.2022).

52. Матвійчук О. Є. Інформаційні ресурси ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського з питань здоров'язбережувальних технологій навчання *Трансформація системи публічного управління створенням здоров'язбережувального та безпечного простору України (модернізація, інновації, розвиток)*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (22 трав. 2020 р.) / за заг. ред. О. І. Пархоменко-Куцевіл. Київ: МАУП, 2020. С. 52–56. URL: <http://surl.li/dpjbь> (дата звернення: 26.12.2022).

53. Матвійчук О. Є. Роль шкільної бібліотеки у сучасному інформаційно-комунікативному освітньому процесі. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки*: матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; редкол.: Л. Д. Березівська (голова редкол.), Д. О. Закатнов (заст. голови), С. В. Тарнавська (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 62–63. URL: <http://surl.li/dpjad> (дата звернення: 26.12.2022).

54. Матвійчук О. Є. Сучасне інформаційно-комунікаційне середовище Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського. *Бібліотека. Книга. Наука*: матеріали наук.

семінару. Київ : Видавн. центр КНУКіМ, 2020. Вип. 2. С. 39–42. URL: <http://surl.li/dpjbfb> (дата звернення: 26.12.2022).

55. Матвійчук О. Є., Ніколаєнко Я. М. Бібліотечно-ресурсні засоби забезпечення інформаційних потреб управлінців закладів загальної середньої освіти. *Реформування процесів публічного управління в сфері освіти та науки України у глобалізаційному та інформаційному суспільстві* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (30 жовт. 2020 р.) / за заг. ред. О. І. Пархоменко-Куцевіл. Переяслав, 2020. С. 137–142.

56. Ніколаєнко Я. М. Висвітлення діяльності наукових шкіл в біобліографічних виданнях ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 69–70. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/abstracts_collection_2021.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

57. Ніколаєнко Я. М. Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки» – вагоме бібліографічне джерело у формуванні ціннісних орієнтацій і громадської самосвідомості молоді. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 70–71. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

58. Ніколаєнко Я. М. Бібліотеки закладів вищої освіти в системі соціокультурних комунікацій. *Інформація та соціальні комунікації сучасного світу: тренди глобалізації* : зб. матеріалів міжнар. круглого столу, 12 трав. 2021 р., м. Київ / уклад.: О. М. Шеремета, Н. А. Дубовик. Київ: Держ. ун-т телекомунікацій, 2021. С. 36–38. URL: <http://surl.li/dprcd> (дата звернення: 26.12.2022).

59. Ніколаєнко Я. М. Дистанційна освіта: світові тенденції та вітчизняні реалії. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Закатнов Д. О. (заст. голови), Тарнавська С. В. (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 63. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

60. Ніколаєнко Я. М. Електронне освітнє середовище: світові тенденції розвитку онлайн-освіти. *Університет online. Освіта в умовах пандемії* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 7 квіт. 2021 р.) / Одес. нац.

ун-т ім. І. І. Мечникова, ф-т історії та філософії ; редкол.: І. В. Голубович та ін. ; упоряд. і відп. ред. О. С. Петриківська. Одеса : ОНУ, 2021. С.90–95. URL: <http://surl.li/dprcf> (дата звернення: 26.12.2022).

61. Ніколаєнко Я. М. Хмарні сервіси як інноваційна технологія підтримки навчального процесу. *Стан освітнього процесу в умовах викликів сьогодення* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 12 лют. 2021 р). Дніпро : Міжнар. гуманітар. дослідниц. центр, 2021. С. 71–73. URL: <http://surl.li/dprci> (дата звернення: 26.12.2022).

62. Павленко Т. С. Використання ІКТ у професійній освіті: бібліометричний аналіз дисертаційних досліджень. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 71–72. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

63. Павленко Т. С. Поширення інформаційних ресурсів ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського за допомогою соціальної мережи Facebook. *Discussion and development of modern scientific research* : the 4th International scientific and practical conference, (October 18–21, 2022) Helsinki, Finland. International Science Group. 2022. P. 343–345. URL: <https://isg-konf.com/uk/discussion-and-development-of-modern-scientific-research/> (дата звернення 10.11.2022).

64. Павленко Т. С. Ретроспективний аналіз дисертаційних досліджень з теорії і методики професійної освіти (1991–2021). *Global changes in the development of science and education* : the II International Scientific and Practical Conference, October 24 – 26, Belgium, Brussels. 2022. P. 82–84. URL: <https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2022/10/GLOBAL-CHANGES-IN-THE-DEVELOPMENT-OF-SCIENCE-AND-EDUCATION.pdf> (дата звернення 10.11.2022).

65. Павленко Т. С. Використання педагогічної спадщини Софії Русової про розбудову нової школи в Україні. *Стан освітнього процесу в умовах викликів сьогодення* : матеріали Міжнар. наук.-практичної конф. (Дніпро, 12 лютого 2021 р). Дніпро : Міжнар. гуманітар. дослід. центр, 2021. С. 15–16. URL: <http://surl.li/dprci> (дата звернення: 26.12.2022).

66. Павленко Т. С. Віртуальні виставки освітянських бібліотек України як інформаційний ресурс: традиції та інновації. *Topical issues of the development of modern science* : abstracts of the 10th International scientific and practical conference (June 4–6, 2020) Publishing House ACCENT, Sofia, Bulgaria. 2020. 604–608 p. URL: <http://surl.li/cseuq> (дата звернення: 22.11.20).

67. Павленко Т. С. Довідкові видання як джерело формування електронного ресурсу «Знаменні і пам'ятні дати у сфері освіти» *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт.

наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 70–71. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

68. Павленко Т. С. Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки як науково-освітній ресурс. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації* : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН ; відп. за вип. М. В. Іванова. Київ. 2020. С. 85–88. URL: <http://surl.li/dpjbq> (дата звернення: 26.12.2022).

69. Павленко Т. С. Фактографічна база «Календар знаменних і пам'ятних дат» як сегмент науково-освітнього ресурсу бібліотеки. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Д. О. Закатнов (заст. голови), С. В. Тарнавська (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 64–65. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

70. Павленко, Т. С. Біобібліографічні покажчики як інформаційні ресурси з питань освіти. *The 1 International scientific and practical conference – Topical issues of modern science, society and education* : proceed. of I Intern. scient. and pract. conf. (August 8–10, 2021). SPC-Sci.conf.com.ua, Kharkiv, Ukraine. 2021. P. 550–553 URL: <http://surl.li/dpjlb> (дата звернення: 26.12.2022).

71. Пономаренко Л. О. Бібліометричний аналіз дисертацій за напрямом «Теорія та методика навчання української мови». *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 62–63. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

72. Пономаренко Л. О. Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти: найістотніші результати наукового дослідження. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 59–61. URL: <http://dnpb.gov.ua/wp->

content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

73. Пономаренко Л. О. Бібліографічні ресурси Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського та цифровізація суспільства. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації* : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН; відп. за вип. М. В. Іванова. Київ, 2020. С. 103–107. URL: <http://surl.li/dpjbs> (дата звернення: 26.12.2022).

74. Пономаренко Л. О. Біобібліографічні покажчики у розкритті змісту галузевого ресурсу з актуальних питань педагогіки, психології та освіти. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Закатнов Д. О. (заст. голови), Тарнавська С. В. (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 65–66. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

75. Пономаренко Л. О. Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти: найістотніші результати першого етапу НД. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Закатнов Д. О. (заст. голови), Тарнавська С. В. (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 50–52. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

76. Пономаренко Л. О. Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти: найістотніші результати другого етапу НД. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 54–56. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

77. Пономаренко Л. О. Інформаційні ресурси та послуги освітянських бібліотек України у період пандемії. *Глобальні виклики та пріоритети в часи коронавірусної кризи* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 14 трав. 2021 р). Київ : Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. С. 118–122. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/728156/> (дата звернення: 26.12.2022).

78. Пономаренко Л. О. Науково-освітні інформаційні ресурси ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського як джерело інформації про рідкісні видання з питань природознавства. *Історія освіти, науки і техніки в Україні* : матеріали XV Всеукр. конф. молодих учених та спец., присвяч. ювіл. датам від дня народж видатних учених в галузі аграрних наук Вольфа Мойсея

Михайловича (1880–1933), Осьмака Кирила Івановича (1890–1960), академіка НАН України та НААН Созінова Олексія Олексійовича (1930–2018), Київ, 15 трав. 2020 р. / НААН, ННСГБ ; уклад.: Вергунов В. А., Анненкова Н. Г. Вінниця : ТВОРИ, 2020. С. 418–422. URL: <http://surl.li/cvlsz> (дата звернення: 26.12.2022).

79. Пономаренко Л. О. Персональні показники у науково-інформаційному забезпеченні освіти *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 60–61. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

80. Рубан А. І. Промоція книжки й читання: сучасний досвід діяльності бібліотек України. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 73–74. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

81. Рубан А. Роль ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в інформаційно-бібліографічному забезпеченні бібліотекарів закладів освіти. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Л. Д. Березівська (голова редкол.), Д. О. Закатнов (заст. голови), С. В. Тарнавська (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 67–68. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

82. Рубан А. І. Підрозділ професійної самоосвіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського : підсумки 20-річної діяльності. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2021. С. 74–75. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

83. Смола Л. М. Зарубіжні діячі освіти, педагогіки, науки у фактографічній базі даних «Знаменні і пам'ятні дати у сфері освіти». *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця :

ТВОРИ, 2022. С. 75. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

84. Смола Л. М. Персоналії у фактографічній базі даних «Знаменні і пам'ятні дати у сфері освіти». *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України*: матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця: ТВОРИ, 2021. С. 75–76. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

85. Сошинська Я. Є. Бібліотеки та цифрова освіта населення. *X Міжнародна науково-практична конференція «Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: орієнтири співтворення»*: зб. матеріалів. Київ, 2020. С. 24–26. URL: <http://surl.li/dpjbx> (дата звернення: 26.12.2022).

86. Сошинська Я. Є. Дистанційні сервіси університетських бібліотек в умовах пандемії. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки*: матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Д. О. Закатнов (заст. голови), С. В. Тарнавська (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 68–69. URL: <http://surl.li/dpizv> (дата звернення: 26.12.2022).

87. Сошинська Я. Є. Розвиток мобільних сервісів для користувачів університетських бібліотек. *Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: метаморфози навчального дизайну»*: матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (3–4 берез. 2021 р., Київ) / ВГО Українська бібліотечна асоціація. Київ, 2021. С. 127–128. URL: <http://surl.li/dpjlj> (дата звернення: 26.12.2022).

88. Сошинська Я. Є. Участь університетських бібліотек у національному проєкті «Дія. Цифрова освіта». *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України*: матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця: ТВОРИ, 2021. С. 62–63. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

89. Хемчян І. І. Створення сучасного інформаційно-освітнього простору бібліотеки закладу загальної середньої освіти. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України*: матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 22 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця: ТВОРИ, 2021. С. 76–77. URL: <http://surl.li/crhea> (дата звернення: 26.12.2022).

90. Хемчян І. І. Довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020» як інструмент для

формування українського сегменту галузевого інформаційного простору. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Л. Д. Березівська (голова редкол.), Д. О. Закатнов (заст. голови), С. В. Тарнавська (відп. секр.) та ін. Вінниця, 2020. С. 69–70. URL: <http://surl.li/dpjad> (дата звернення: 26.12.2022).

91. Хемчян І. І., Гончаренко О. Л. Інформаційно-освітній простір бібліотеки закладу загальної середньої освіти. *Роль інновацій як чинника розвитку освітнього простору* : матеріали Міжнар. наук. конф. (Дніпро, 26 берез. 2021 р). / Міжнар. гуманітар. дослідниц. центр, м. Дніпро, Україна. Дніпро, 2021. С. 33–37. URL: <http://surl.li/dpjlf> (дата звернення: 26.12.2022).

92. Хемчян І. І., Гончаренко, О. Л. Довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020» як популяризатор та поширювач інформаційних продуктів провідних освітянських бібліотек. *University Library at a New Stage of Social Communications Development* : тези V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Дніпро, НТБ ДНУЗТ, 8–9 жовт. 2020 р. / Дніпров. нац. ун-т залізн. транспорту ім. акад. В. Лазаряна. Дніпро, 2020. URL: <http://surl.li/dpjbz> (дата звернення: 22.11.2020).

93. Хемчян І. І., Гончаренко, О. Л. Традиції та інновації науково-методичної діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації* : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН; відп. за вип. М. В. Іванова. Київ, 2020. С. 131–136. URL: <http://surl.li/dpnso> (дата звернення: 26.12.2022).

94. Щегельська К. Б. Зарубіжні онлайн ресурси як джерело фактографічної інформації з педагогіки. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 76–77. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf (дата звернення: 26.12.2022).

95. Honcharenko, O. «Scientific-informational and socio-cultural activity of the leading book collections of the network of educational libraries». *Scientific practice: modern and classical research methods* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Бостон, USA, 15.10.2021). Зб. наук. пр. ЛОГОΣ, 2021. С. 123–125. URI: <http://surl.li/dpjkw> (дата звернення: 20.10.2022).

Інформаційні, публіцистичні статті, інтерв'ю у ЗМІ

1. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Розвиток електронних бібліотечних сервісів у відповідь на пандемію 2020 року. *Шк. б-ка плюс*. 2021. Січень (№ 1/2). С. 2.
2. Гончаренко О. Л. Бібліографічні ресурси мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України на порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. *Шк. б-ка плюс*. 2021. Січень (№ 1/2). С. 3.
3. Григорєвська О. Педагогічні видання німецькою мовою другої половини ХІХ ст. – 1917 р. *Пед. газета України*. 2022. Лип.–жовт. (№ 4–5). С. 8.
4. Добко Т. В., А. О. Жабін, П. М. Штих Василь Степанович Бабиц – діяч бібліотечної справи, вчений, педагог. *Бібліотечний форум України*. 2022. № 2.
5. Добко Т. В. Внесок ДНПБ України ІМ. В. О. Сухомлинського у розвиток ретроспективної національної бібліографії. *Шк. б-ка плюс*. 2021. Січень (№ 1/2). С. 4.
6. Зоріна Н. Є. Термінологічна грамотність як складник професійної культури працівників освітянських бібліотек. *Шк. б-ка плюс*. 2021. Січень (№ 1/2). С. 5.
7. Коваленко С. Г. Роль ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського у розвитку цифрової освіти. *Шк. б-ка плюс*. 2021. Січень (№ 1/2). С. 6–7.
8. Лобода, С. М. Педагогічна преса як складник сучасного інформаційноосвітнього простору. *Шк. б-ка плюс*. 2021. Січень (№ 1/2). С. 7.
9. Матвійчук О. Є. Роль шкільної бібліотеки у сучасному інформаційно-комунікативному освітньому просторі. *Шк. б-ка плюс*. 2021. Січень (№ 1/2). С. 8.
10. Пономаренко Л. О. Освітянські бібліотеки для педагогіки, психології, освіти. *Пед. газета України*. 2021. Травень-червень (№ 3). С. 7.
11. Рекомендації щодо виходу освітянських бібліотек з карантину, спричиненого епідемією COVID-19 : схвалено рішенням Інформ.-бібл. ради ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, протокол №2 від 20 трав. 2020 р. / Державна науково-педагогічна бібліотека Україна імені В. О. Сухомлинського ; викон.: І. І. Хемчян, Л. І. Страйгородська. *Шк. б-ка плюс*. 2020. № 13/14 (липень). С. 3–4.
12. Рекомендації щодо проведення у 2020 році Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек [під гаслом „Шкільна бібліотека та екологічна просвіта учнів”]: дод. до листа ДНУ „Ін-т модернізації змісту освіти” від 27 лип. 2020 р. № 22.1/10-1499 / М-во освіти і науки України, Держ. наук. установа „Ін-т модернізації змісту освіти”, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: І. І. Хемчян, А. І. Рубан]. *Шк. б-ка плюс*. 2020. Верес. (№ 17/18). С. 3–12. Бібліогр.: с. 7–12.

13. Рубан А. І. Актуальні питання бібліотечної справи : за матеріалами публ. зарубіж. період. вид. / підгот. А. І. Рубан. *Шк. б-ка плюс*. 2021. Травень (№ 9/10). С. 18–23.

14. Хемчян І. І. Довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020» як інструмент для формування українського сегменту галузевого інформаційного простору». *Шк. б-ка плюс*. 2021. Січень (№ 1/2). С. 9.

15. Хемчян І. І. Громадське обговорення проєкту Закону України "Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»" в контексті діяльності освітянських бібліотек / *Шк. б-ка плюс*. 2020. № 13/14 (липень). С. 5–6.

Електронні ресурси

1. Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти [Електронний ресурс] / упоряд.: Т. С. Павленко та ін. ; [наук. керівник Л. О. Пономаренко]. *Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського* : Фейсбук, 2022. URL: <http://surl.li/eihqd> ; <http://surl.li/eihqk> (дата звернення: 26.12.2022).

2. Бібліограф, бібліотекознавець Євдокія Кононівна Бабич. Матеріали до біобібліографії. До 90-річчя від дня народження [Електронний ресурс] / Тетяна Добко, Лариса Пономаренко. *Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [офіц. вебпортал]*. Київ. 2022. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/5849> (дата звернення: 10.10.2022).

3. Всесвітній день книги та авторського права : реком. бібліогр. список / підгот.: А. І. Рубан, І. І. Хемчян ; Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2021. URL: <http://surl.li/dprhz> (дата звернення: 26.12.2022).

4. Рекомендаційний бібліографічний список публікацій періодичних видань, що надійшли до Кабінету бібліотекознавства ДНІБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України в другому півріччі 2020 р. / підгот. А. І. Рубан ; Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2021. URL: <http://surl.li/dprhx> (дата звернення: 26.12.2022).

5. Рубан А. І., Здановська В. П. Роскіна Тетяна Іванівна. *Українська бібліотечна енциклопедія*. URL: <http://surl.li/dprhs> (дата звернення: 31.12.2021).

6. Сошинська, О. Я. Святкування Дня Європи 2021. *Все про Європу у бібліотеках: громадський європейський майданчик* : сайт. URL: <http://surl.li/dprhp> (дата звернення: 31.12.2021).

7. Сошинська, О. Я. Відкрито нову Програму Еразмус+ на 2021–2027 рр. *Все про Європу у бібліотеках: громадський європейський майданчик* : сайт. URL: <http://surl.li/dprhn> (дата звернення: 31.12.2021).

8. Сошинська О. Я. Інтерв'ю в журналі Шведської бібліотечної асоціації *Biblioteksbladet* *Ukrainska bibliotek aktiva i krigstid*: "Vi tror på seger"

= Українські бібліотеки діють у воєнний час: «Віримо в перемогу», 28.02.2022. URL: <https://tinyurl.com/yx2fmr5p> (дата звернення: 07.11.22).

9. Сошинська О. Я. Інтерв'ю у співавторстві на порталі IFLA «Why Open Library Data Matters: Perspectives from Library Map of the World Contributors = Чому відкриті бібліотечні дані мають значення: перспективи від учасників Бібліотечної мапи світу», 04.03.2022. URL: <https://tinyurl.com/29hfdpba> (дата звернення: 09.06.22).

10. Сошинська О. Я. Інтерв'ю в журналі Information Professional (CILIP – Chartered Institute of Library and Information Professionals, Great Britain) «The power of solidarity: Support for Ukraine = Сила солідарності: Підтримка України», 23.03.2022. URL: <https://tinyurl.com/bfnx9uh7> (дата звернення: 09.06.22).

11. Сошинська О. Я. Інтерв'ю в інтернет-виданні ARA (Каталонія, Іспанія) «Els bibliotecaris ens hem implicat en la guerra, lluitem contra la propaganda russa = Бібліотекарі беруть участь у війні, ми боремося з російською пропагандою», 26.03.2022. URL: <https://tinyurl.com/4b5xbfx2> (дата звернення: 09.06.22).

Бібліографічні списки

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського інформує : вид., підгот. фахівцями ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського у 2019 р. / підгот. А. І. Рубан. *Шкільна бібліотека плюс*. 2020. Лют. (№ 3/4). С. 2–9.

2. Дитяче читання: сучасні підходи і можливості : (до Міжнар. дня дит. кн.): рек. список літ. / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд. А. І. Рубан. *Шкільна бібліотека плюс*. 2020. Квіт. (№ 7/8). С. 4–15.

3. На допомогу професійній самоосвіті : рек. бібліогр. список публ. інтернету та період. вид., що надійшли до Каб. бібліотекознавства ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в лип. – груд. 2019 р. / підгот. А. І. Рубан. *Шкільна бібліотека плюс*. 2020. Січ. (№ 1/2). С. 12–17. URL: <http://surl.li/dpjco> (дата звернення: 10.11.2022).

4. На допомогу професійній самоосвіті : рек. бібліогр. список публікацій період. вид., що надійшли до Каб. бібліотекознавства ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в I кв. 2020 р. / підгот. А. І. Рубан. *Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського* : офіц. вебпортал. Київ, 2020. URL: <http://surl.li/dpjck> (дата звернення: 12.11.2022).

5. Рекомендаційний бібліографічний список публікацій інтернету та періодичних видань, що надійшли до Кабінету бібліотекознавства ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в першому півріччі 2020 р. / підгот. А. І. Рубан. *Шкільна бібліотека плюс*. 2020. Серп. (№ 15/16). С. 1–15.